

Čakajoč na Martina...

(Posnetek: Martin Ozmeč)

Novi zneski participacij

Samoupravni sporazum o uresničevanju zdravstvenega varstva v SR Sloveniji v svojem 47. členu določa, da se zneski participacije za zdravstvene storitve in druga doplačila valorizirajo trikrat letno — nazadnje 1. novembra. Pri zadnjem povečanju se upošteva rast osebnih dohodkov od prvega maja do 31. avgusta v tekočem koledarskem letu. Zavod za statistiko SR Slovenije je objavil, da so se osebni dohodki v tem obdobju povečali za trideset odstotkov. Za ta odstotek pa se ne povečajo doplačila k cenam zdravstvenih storitev, določenim z ukrepi za prilagoditev programa zdravstvenega varstva v SR Sloveniji materialnim možnostim v tem letu. Tako je treba za prvi kurativni pregled v enotah osnovne zdravstvene dejavnosti (brez zobozdravstva) še vedno plačati 4400, za obisk zdravnika na domu, ki je opravljen na zahtevo uporabnika in njegovih svojcev, 11.000, za vsak prvi pregled v specialistični ambulanti z napotnico zdravnika ali brez nje, če le-ta ni predpisana, 8800 dinarjev. Prva sprememba je pri plačilu za prvi obisk pri zobozdravniku v nočnem času med 22. in 6. uro; ta znaša 3100 dinarjev.

Od prejšnjega zneska je večji za 29,17 odstotka. Za 25 odstotkov se poveča doplačilo za čiščenje zobnega kamna. Za 28,8 odstotkov se je povečalo doplačilo za mehanska kontracepcijska sredstva, ki se ne predpisujejo na recept, prispevek pri umetni prekinitvi nosečnosti, ki ni medicinsko utemeljena, znaša po novem 13.600 dinarjev in se je povečal za 29,5 odstotka. Spremembe doplačil — gre za dvajset postavk — so v zdravstvenih organizacijah pričeli uveljavljati že prvega novembra. MG

Kaj z obratom Tonose pri Tomažu

V ormoški občini je 26 delovnih enot z več kot tisoč zaposlenimi. Usoda, da bi postali delovne enote, se piše tudi nekaterim sedanjim tozdom; za to pa se v občini ne navdušujejo. V »nevarnosti« sta dva tozda in obrat Tonose pri Tomažu, ki mu grozi celo ukinitve. Primatov tozda Bančna oprema in Drogin tozda Gosad v Središču naj bi bila poslovni enoti. Tako namreč načrtujeta njuni matični organizaciji — Primat Maribor in Droga Portorož, kjer so že pripravili načrt reorganizacije v tri delovne organizacije. Izvršni svet občine je že na eni prejšnjih sej naložil omenjenim organizacijam, da pripravijo variantne

predloge o svoji bodoči organiziranosti. Razmišljajo naj predvsem v smeri možnosti za ustanovitev delovnih organizacij. Tozda Bančna oprema naj bi se odločil tudi o tem, ali bo ukrep družbenega varstva na ravni DO Primat Maribor veljal tudi zanje.

Včeraj pa je IS podrobneje razpravljalo o bodoči usodi Tonose pri Tomažu, kjer je zaposlenih 67 delavcev. Tekstil Ljubljana je 27. 10. poslal izvršnemu svetu občine Ormož pismo, v katerem na kratko poroča o poteku sanacije v tem ormoškem obratu.

S sanacijskim programom so načrtovali novo proizvodno dvorano in pripadajočo opremo, da bi omogočili

normalno doseganje proizvodnih rezultatov. Zaradi finančnih težav v tozdu Tonosa so se odločili za nakup proizvodne hale v Ormožu — v industrijski coni. Takšen predlog pa v krajevni skupnosti in v občini ni imel pozitivnega mnenja. Kljub temu pa so se o težavah tega obrata pogovarjali na več sestankih, za zdaj ni videti rešitve. Predstavniki krajevne skupnosti Tomaž vztrajajo pri gradnji nove hale v domačem kraju, če pa to ni mogoče, pa naj proizvodnja ostane v starih prostorih osnovne šole. Predstavniki DO Tekstil poudarjajo, da če ne bodo kupili obstoječe hale v Ormožu, ne vidijo nobene bodočnosti... Možna je celo ukinitve obrata. »Negativno stališče krajanov Tomaža, krajevne skupnosti in občine do predlaganega načina reševanja proizvodnih prostorov in tozda Tonose nas je odvrnilo od začrtanih ukrepov za reševanje obrata pri Tomažu,« so med drugim zapisali predstavniki Tonose.

Ta je tudi obljubljala, da bo v Ormož preselila še nekatere dodatne dejavnosti iz Ljubljane in da bo obrat postal tozda, v katerem bo zaposlenih okrog sto delavcev, kar je za 33 več kot pri Tomažu. Sedaj so ti načrti padli v vodo, saj prenosa dejavnosti oziroma obrata v Ormož ne bo, ker je proizvodno halo v Ormožu kupil nekdo drug. Krajanji Tomaža pa tako in tako niso pustili preselitve v Ormož. MG

Sklenjene aktivnosti ob mesecu požarne varnosti

Razstavo gasilske tehnike in opreme pred Mercatorjevo Blagovnico si je ogledalo veliko občanov — in imeli so kaj videti. (Foto: M. Ozmeč.)

Številne aktivnosti v okviru meseca požarne varnosti so člani zveze gasilskih društev občine Ptuj sklenili minuli petek, 28. oktobra, s tradicionalno razstavo gasilske tehnike in opreme pred Mercatorjevo Blagovnico v Ptuj ter s popoldansko gasilsko vajo

v opekarni Zabjak. V regijskem merilu pa so bile sklenjene aktivnosti z veliko medobčinsko gasilsko vajo, ki je potekala v soboto, 29. oktobra, v Ormožu.

Po podatkih požarnega inšpektorata SO Ormož in Ptuj je bilo v devetih mesecih letošnjega leta na območju ptujске občine 39 požarov, od tega 11 na družbenem in 28 na zasebnem sektorju. Požarno škodo pa so ocenili na prek 191 milijonov, kar je za okoli 40 milijonov več kot lani vse leto. Žal ugotavljajo, da so med vzroki požarov še vedno na prvem mestu človeška malomarnost, nepazljivost ali neznanje, zato je največ aktivnosti v mesecu požarne varnosti bilo namenjenih prav odpravljanju teh negativnih pojavov. —OM

Pogovor o kmečkih zvezah

Radio Ptuj pripravlja enourno oddajo v živo, kjer bosta sodelovala Janez Zampa, predsednik ptujске podružnice Slovenske kmečke zveze, in Janko Zavec, predsednik občinske Zveze slovenske kmečke mladiine Ptuj. K sodelovanju vabimo tudi poslušalce, ki lahko pošljejo svoja vprašanja, mnenja ali priporočila za delo obeh kmečkih zvez po pošti na naslov Radio — Tednik, Ptuj, Vošnjakova 5. Oddaja bo na sporedu predvidoma 12. novembra od 18. do 19. ure. Takrat lahko sodelujete tudi z vprašanji po telefonu. JB

IZ VSEBINE

Štiridnevni obisk v Srbiji (stran 2)

Komu smrdi? (stran 2)

Oktobrsko potepanje po Hvaru (stran 3)

Ptuj — zmagovalec med turističnimi kraji (stran 5)

Frančkovi nasveti (stran 9)

UVODNIK

Referendumu v spomin

Po več kot letu umovanj in barantanj z ustavnimi dopolnitvami in ob njih je še najbolj oddaljena zahteva, da naj bo ustava dokument, ki ga bo razumel vsak državljan, in da naj se o njenem sprejetju ali dopolnitvah odloči vsak državljan. Ti dve pravici sta v naših razmerah skrčeni na ukvarjanje ekspertov z ustavo in na njihove razlage, kaj je sedanje usklajevanje prineslo ali vzelo, ter na zahtevo po brezpogojnem in večnem zaupanju državljanov, da bodo oblastni organi namesto njih ugotavljali, kaj je v njihovo korist in kaj v škodo.

Kako si je sicer mogoče drugače razlagati, da o usklajenih ustavnih amandmajih usklajevalci trdijo, da so uspeh, drugi pa, da gre za veliko in usodno ustavno prevaro, s katero je slovenska državnost okrnjena. V obeh primerih gre za izobražene ljudi; konkretno pa se sklicujem na mnenje doktorja Cirila Ribičiča kot predstavnika usklajevalcev in prav tako doktorja Petra Jambreka, priznanega strokovnjaka.

In ravno zato, ker nepoznavalec prava dobi občutek, da se pogovarjajo o stvarih, ki jih ne razume, da mu »sploh nič več ni jasno«, in to o usodnem dokumentu svoje družbe, je povsem upravičeno, da bi ustavnih amandmajih morali biti takšni, da bi ljudje vedeli, o čem se odločajo (v njihovem imenu) in tudi da v njihovem imenu ne bi nihče odločal. Slovenska politika je imela solidno pripravljen teren, da bi ljudje končno imeli enkrat možnost opredeljevanja za in proti. Obljube o referendumu so večino ljudi navdajale s ponosom: »No, vendar enkrat...« Po tistem se je govorilo: »Referendum bo, naši politiki so prisiljeni v to in dobro je, da jih je položaj v to prisilil...«

Pa se je pokazalo, da jih je res samo prisilil za nekaj časa, ko so potrebovali podporo v zveznih merjenjih moči, in da pri tem načelnost opredelitve za referendum kot temeljni akt izražanje narodove volje nima nič opraviti. Kakor hitro pa se je ta pritisk v zveznem merilu omilil, nihče od teh več resno ne jemlje referendumu kot odločitve.

Res je, da je tako glasovala slovenska skupščina in zadnja dogajanja v njej so še največje navneže prepričala, da v njej delujoči delegati razen nekaj izjem niso ujeli bistva prej opisanega političnega manevra. Ne gre za to, da ne bi bili pametni, da bi jim kdo odrekal pravico, da so glasovali, kakor pač so; gre za to, da so imeli točno določene informacije in da spet točno določenih nasprotnih informacij niso imeli. In morda je še sedaj, ko je stvar odločena, počasi skozi pore javnih medijev prodrlo, kaj so se naši predstavniki v ustavni komisiji v resnici dogovorili.

Te dni vsi politični forumi pozivajo, da ne gre zaostrovanje zadev in vznemirjati javnosti, da moramo biti zadovoljni z rezultatom usklajevanja v Beogradu, da so tam upoštevali večino naših predlogov, v drugih pa oblikovali kompromisne rešitve. Toda ali položaj ni dovolj resen, da kompromisi ne zadostujejo, ali čas še ni tako prekleto odločilen, da bi morali nastopiti odločneje in ne samo kot branitelji prejšnjih temeljnih ustavnih načel?! Kdor razmišlja o našem oddaljevanju združevajoči se Evropi, bo težko zadovoljen z dopolnili k ustavi, še manj pa z načinom njihovega oblikovanja in sprejemanja. Ne samo da po gospodarskih kazalcih brez posebnih naporov nikakor nimamo v Evropi kaj iskati, tudi po politični kulturi in tradiciji strahu pred osnovnimi demokratičnimi mehanizmi — neposrednimi volitvami in referendumskemu odločanju o bistvenih zadevah — nimamo tam kaj iskati. To smo dokazali tudi tokrat, ko smo se v slovenski skupščini kljub toliko govorenja o slovenski pomladi znašli spet v jeseni. Pred dnevom republike in novim letom.

Politiki so se izognili trenutku nelagodnosti, ki jo prinaša odvisnost od odločanja za ali proti, in vsaj zdi se, da bodo lahko zaspali zimsko spanje z upanjem in obljubo slovenskega naroda, da jih podpira večno in brezpogojno. Pozabiti, da so jo dobili le v točno določenih okvirih, pa najbrž ne bodo mogli. Vsekakor pa se bodo tega še dolgo spominjali ljudje.

Darja Lukman

MEDOBČINSKI SVET ZKS ZA PODRAVJE V ORMOŽU

Od besed k dejanjem

V sredo prejšnji teden so se v Tovarni sladkorja v Ormožu zbrali predstavniki aktivov komunistov delavcev neposrednih proizvajalcev in občinskih komitejev Zveze komunistov Podravja. Spregovorili so o aktualnih družbenopolitičnih razmerah v Jugoslaviji in opozorili na odmev le-teh v svojih okoljih. Uvodno besedo je imel medobčinski sekretar ZKS za Podravje Matija Gjerkeš. Udeleženci posveta so v razpravi opozorili, da je skrajni čas, da preidemo od besed k dejanjem. Tudi zato, ker je 17. seja CK ZKJ znova potrdila usmeritve 13. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Menili so, da je skrajni čas, da pričnemo v vseh okoljih konkretno delati, pa naj gre za boljše delo v delovnih organizacijah ali za nove metode dela v osnovnih organizacijah. Menili so tudi, da je prenova Zveze komunistov čutiti v centralnem komiteju Slovenije, ponekod še na občinskem nivoju, v osnovnih organizacijah pa gre vse po starem. Da stojimo za slovenskim vodstvom, so poudarili, ne bomo dokazali z mitingi in izsiljenimi sestanki, ampak predvsem in samo z boljšim delom. Proces preobrazbe smo zožili le na reorganizacijo delovnih organizacij, nič nismo storili pri kadrovskih

krepitvah in za takšno stanje nosijo del odgovornosti tudi komunisti, pa seveda vodilni in strokovni delavci, ki so dolžni predlagati rešitve, skrbeti za razvoj in vzgojo kadrov.

Menili so tudi, da je po 17. seji CK ZKJ prišlo med ljudmi do olajšanja. Izrazili so tudi dvom v vodstva posameznih delovnih organizacij, namreč takih, kjer se lahko kaj spremeni šele, ko delavci štrajkajo, čeprav pogoji gospodarjenja ostajajo isti. Eden od razpravljalcev pa je imel tudi pomisleke v zvezi z aktivni komunistov delavcev neposrednih proizvajalcev. Opozoril je, da ti ne delajo tako, kot je — bilo mišljeno oziroma zakaj ti aktivni, če smo vsi delavci.

Razpravljalci so veliko pozornost namenili tudi odnosom med različnimi nacionalnostmi pri nas. Z veseljem so ugotovili, da ti odnosi niso moteni ali kako drugače v nevarnosti, da bi bilo medsebojno zaupanje in sožitje porušeno.

Delavcem neposrednim proizvajalcem tudi ni šlo v račun, da samoupravljanje zamira, da se odločitve sprejemajo centralistično, da delavec v takih razmerah zgublja motiv za delo.

NaV

Komu smrdi?

Od junija sem so kraji Trnovske vasi vztrajano spravevali na zborih občinske skupščine, kdaj namerava Kmetijski kombinat — TOZD Kmetijstvo Ptujsko polje graditi hleve v njihovi vasi, kje namerava dobiti sredstva za to gradnjo in na kateri lokaciji bodo hleve gradili.

Kraji Trnovske vasi so zaradi te gradnje že večkrat protestirali pri najodgovornejših v občini, njihovem protestu pa so se v zadnjem času pridružili tudi kmetje, organizirani v obeh kmečkih zvezah, in ekološki ptujski ekološke skupine. Skupno vsem naštetim je, da odločno nasprotujejo gradnji tako velikih hlevov zaradi ekonomskih in ekoloških razlogov.

Pa najprej k odgovoru Kmetijskega kombinata na delegatsko vprašanje Trnovske vasi in ptujskih mladincev.

Dobesedno se glasi tako:

»V zvezi z gradnjo pitališča za govedo v Trnovski vasi sporočamo da smo odgovor že dali Občinskemu komiteju za kmetijstvo, ki ga je zahteval že v preteklosti. Prav tako je terjal odgovor Komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občine Ptuj, ki smo ga dostavili 10. 10. 1988.

Kljub temu pa sporočamo, da EKK Ptuj se ni odstopil od investicijske namere za povečanje govedorejskih kapacitet na območju Trnovske vasi. V ta namen pripravljamo tehnično dokumentacijo in pridobiva soglasja. Poudariti pa velja, da se je investitor odločil za odmik od prvotno predvidene lokacije v prostor, ki po mnenju ene od komisij, ki si je ogledala predvideno razmestitev hlevov, ne bo motil kraja in krajanov.

... Kar zadeva druge dileme, ki obremenjujejo nekatere krajanje pa smo odgovore že dali kot naprimer:

— živali za pitanje bo zagotavljala mesno predelovalna industrija izven območja Podravja, saj je znano, da tukaj telet primanjkuje.

— vire financiranja bo investitor zagotovil s pomočjo mesno predelovalne industrije (Emona MIZ Ljubljana), ne pa iz nekaterih interventnih sredstev.

— nove kapacitete hlevov so namenjene predvsem zagotavljanju izvoza

— v ekološkem smislu nove kapacitete ne predstavljajo obremenitve, saj objekt ne bo imel gnojšč oziroma deponij za gnojevko izven hlevov.

K temu naj še dodamo odgovor občinskega komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve glede lokacije:

»... od šole do najbližjega vogala najbližjega objekta hlevov je razdalja 167 m, prav takšna je razdalja med zasebnim mlinom in hlevi.

— najbližja stanovanjska hiša je oddaljena od predvidenih hlevov 190 m, cerkev pa 330 m.«

Tako, videti je, kot da je z gradnjo teh hlevov vse v redu. Kraji Trnovske vasi pa menijo, da dodatnih 20 metrov več odmika še ne reši bistva — to je, da bo KK postavljal hleve za 1300 pitancev sredi njihove vasi, da bo to za njih pomenilo več smrada, pretiran hrup v bližini šole in povečano količino mrčesa ter zajedalcev, predvsem pa bo skazilo videz, saj hlevi ne bodo pri Trnovski vasi, temveč Trnovska vas pri hlevih, kakor radi orišejo ta poseg v svoje okolje. Menijo tudi, da bo investitor pri njih gradil zato, ker pač to mora storiti v nerazviti krajevni skupnosti zaradi vira sredstev za to investicijo in da sama Trnovska vas od tega ne bo imela razvojnih koristi, bo le izbrana lokacija za hleve in bo od njih imela le škodo. Opozarjajo tudi, da so v sedanjosti občini znali presoditi, kam spadajo tako veliki hlevi, in so dve večji farmi, v Verjanah in Šetarovi, postavili nekaj kilometrov v stran od naselij, opozarjajo pa tudi na svetovno izkušnje, saj je znan trend — predvsem v Evropi, da velikih farm zaradi ekoloških preglavic ne gradijo več. Poleg ekoloških oporekanj pa se mnenju krajanov pridružujejo tudi razmišljanja o ekonomskih in socialnih vidikih take gradnje. Priznani strokovnjaki vedo povedati, da bi lahko govedo prav tako uspešno in kakovostno pitali tudi kmetje v svojih hlevih, da bi to proizvodnjo kazalo predati v roke le-teh in jim pomagati, da si, kjer teh pogojev še nimajo, ustvarijo primerne hleve, kar bi bilo tudi cenejše od gradnje velikih hlevov. Kmečka mladina v Ptuj je zato predlagala Kmetijski združenje in Obdravskemu veterinarskemu zavodu, da naj pripravita projekte o možnosti pitanja goveda na družinskih kmetijah v Halozah in Slovenskih goricah, s čimer nameravata kmečki zvezi nastopiti kot alternativa programu Kmetijskega kombinata. Nekateri pa razmišljajo tudi o tem, da bi KK sam razvil revo v kooperaciji, če že tega ne bi prepustil združenju.

Najbrž bo Kombinatom vztrajal pri gradnji, vztrajali pa bodo najverjetneje tudi kraji Trnovske vasi, ekološki in obe kmečki zvezi ...

D. Lukman

Zaščitni znak za uspešna kmečka gostišča

Medobčinska gospodarska zbornica za Podravje je letos prvič podelila zaščitne znake najuspešnejšim kmečkim gostiščem v Podravju. 18. oktobra je dobilo to posebno priznanje za kakovost devet gostišč iz mariborskih občin, eno iz Slovenske Bistrice, tri iz Ptujja in eno iz Ormoža.

Priznanja so dobila gostišča, ki so zbrala vsaj petdeset točk od možnih 75. Komisija je ocenjevala ponudbo, okolje in kakovost nastojev. Zanimivo je tudi, da gostišča lahko zaščitni znak v obliki prepolovljenega jabolka tudi izgubijo, če se kakovost njihove ponudbe poslabša. V ptujski občini so zaščitni znak za kakovost prejela kmečka gostišča Toneta Pungračiča, Stanka in Simona Toplaka. MG

Skupščina krajevne skupnosti Trnovska vas KK SZDL Trnovska vas OO ZSMS Trnovska vas OŠ Tone Žnidarič Ptuj, podružnica Trnovska vas

V zaščito ustavnih pravic do čistega okolja, v zaščito naravne krajine Trnovske vasi, zaradi dvoma o ekonomski upravičenosti, v dokaz mlajšim rodovom, da smo jim želeli ohraniti naravno podobo slovenske vasi, iz spoštovanja in ljubezni do domačega kraja seznanjamo javnost, institucije, DPO in sredstva javnega obveščanja z naslednjim:

IZJAVA ŠT. 2

Kmetijski kombinat Ptuj ne odstopa od nameravane gradnje hlevov za 1300 govejih pitalcev v Trnovski vasi, od ekološko in krajinsko nesprejemljivega objekta za to okolje, kar bo nepopravljivo uničevalen poseg v bivalni prostor, naravo in krajinski videz!

Po silovitem odporu krajanov, podprtem z osveščeno javnostjo, sredstvi javnega obveščanja, delegati zbora krajevnih skupnosti občine Ptuj, objektivnimi strokovnjaki in OK ZSMS Ptuj, je investitor sklenil, da hleve odmakne za slabih 100 m od osnovne šole (prej 70 m, sedaj 160 m), milna, doma krajanov, igrišča, cerkve, republiške ceste in stanovanjskih hiš »triga« Trnovske vasi. Namerno pa pozablja, da se s tem približuje naselju vzhodnega dela Trnovske vasi, saj se giblje v krogu s premerom 500 m med »trgom« in vasjo, ki skupaj sestavljata naselje Trnovska vas.

H GRADNJI NA TEM MESTU NE DAJEMO SOGLASJA IN JO ODLOČNO ODKLANJAMO!

Predlagamo: 1. Denar naj se vložijo v razvoj kmetij, predvideno število pitalcev pa v zvezi s kooperaciji neposredno s Kmetijskim kombinatom ali prek Kmetijske zadruge. Menimo, da sredstva zadoščajo za dvig sedemdesetih kmetij na območju Destrnika, Trnovske vasi in Vitomarceva, da ne bodo najmodernejših hlevov, kot žalni trak, obdajale propadajoče kmetije!!! 2. Če KK vztraja, naj hleve gradi na lokaciji, predlagani s strani KS, 2,5 km oddaljeni od središča vasi in slab km od prve hiše.

Kraji ne moremo verjeti, da se institucije, ki so dolžne varovati okolje in krajino, tako sprenevdajoče obnašajo!!!

Vodstvo KS pa v primeru nadaljnjega omalovaževanja in zanikanja vloge in pravic KS načrtuje kolektivni odstop!

Trnovska vas, 28. 10. 1988
Predsednica KK SZDL Trnovska vas
Angelica FRAS

Predsednik skupščine KS
Trnovska vas
Franc POŽEGAR

V 21. maju so nam pokazali tudi nov motor za novi jugo-florida.

Iz proizvodnje v Slobodi Čačak. V tovarni je zaposlenih 7 tisoč delavcev, izdelujejo pa gospodinjske aparate, polovico proizvodnih zmogljivosti pa je za potrebe vojske.

ŠTIRIDNEVNI OBISK V SRBIJI

Kako razmišljajo srbski delavci

Mnogo problemov med ljudmi nastane že zaradi tega, ker se med seboj ne poznajo dovolj. Prav boljšemu medsebojnemu poznavanju je bil namenjen obisk tridesetih slovenskih novinarjev pri srbskih novinarskih kolegih, delavcih, kmetih in politikih.

V tovarno motorjev 21. maj v Rakovici nas je vodila pot z beograjskega letališča. O delavcih te tovarne sem vedel le to, da so bili nekaj dni pred našim obiskom pred zvezno skupščino in da so širom Jugoslavije poslali pisma s svojimi stališči. Kot so pozneje povedali, so dobili podporo tudi iz slovenskih delovnih kolektivov.

Delavci iz Rakovice so se pogovarjali z delavci iz drugih krajev Jugoslavije in spoznali, da so njihova stališča enaka ali vsaj podobna, pa jih je razjezila nemoč delavskega razreda pri spreminjanju razmer v Jugoslaviji. Tako so se odločili za organiziran zbor pred skupščino, vse skupaj pa je vodil predsednik občinskega sindikata v Rakovici Milan Nikolić. Glavni namen protesta je bil, da delavci pokažejo, da nečajo biti več samo poslušni trpini, temveč odločno in jasno zahtevajo boljše življenje. Jasne so njihove zahteve po 20-odstotni razbremenitvi gospodarstva in kaže, da je to srbska parola, saj so o istem govorili delavci Slobode iz Čačka. Zanimivo je,

Srbski delavci verjamejo Slobodanu Miloševiću, saj je edini, ki dela to, kar govori; kar obljubi, tudi izpolni. Pred skupščino je Milošević obljubil rakoviškim delavcem, da jih bo obiskal takoj po končani 17. seji CK ZKJ. Seja je bila končana v sredo zvečer, v četrtek zjutraj pa se je Milošević že pojavil med delavci v Rakovici. In vsem skupaj so dala sredstva obveščanja primeren poudarek.

da ta razbremenitev gospodarstva ne sme prizadeti zdravstva, kulture, šolstva, temveč državo. Na provokativno vprašanje, ali mislijo pri tem tudi na vojsko, so energično zagotovili, da ne. Vzeti je torej potrebno državi ali — kot mi je na uho šepnil radijski novinar iz Beograda — osmim državam, ki jih imamo v Jugoslaviji.

Sicer je razbremenitev gospodarstva v Srbiji sedaj moto vseh pogovorov in s tem so najbolj zaposlene misli delavskega razre-

da, ki poziva vse jugoslovanske delavce k enotnosti pri teh zahtevah. Delavci tudi neomajno zupajo Slobodanu Miloševiću, ki da edini naredi to, kar obljubi. V Beogradu menda že mrzlično prodajajo službene avtomobile in tudi predsednik skupščine mesta Beograda je zatrdil, da bodo število avtomobilov zmanjšali za polovico.

Resnica je, da so srbski delavci postali zelo glasni tudi zaradi nizkih osebnih dohodkov. V 21. maju v Rakovici je zaposlenih 5.200 delavcev in avgusta so povprečno zaslužili 390 tisočakov, so pa se jim osebni dohodki, po protestu pred zvezno skupščino, povečali; kljub pojasnilu pa nam novinarjem ni bilo povsem jasno, od kod je delovna organizacija dobila denar. Magister Miroslav Pušonja, ki dela v razvojni službi tovarne motorjev, je potožil, da zasluži 50 starih milijonov, kar je dokaz, da znanja v Jugoslaviji ne cenimo.

Delavci v Srbiji se zavzemajo za gospodarske reforme in s tem se vsaj v besedah popolnoma ujemajo s slovenskimi stališči glede tega vprašanja. Pravijo, da so vsa odprta vprašanja v Jugoslaviji razrednega značaja, da ne gre za nacionalizem, tudi ne v

Delavci 21. maja v Rakovici ne zahtevajo boljšega življenja kar tako, temveč njihove zahteve temeljijo na dobrem delu. Ponosni povedo, da je med njimi tudi najboljši jugoslovanski kovinar.

stvo; velik pomen imajo stališča trgovskih in sploh poslovnih mačkov v največji jugoslovanski zunanjetrgovinski firmi Genex, ki pa na srečo mislijo enako. Torej: dajmo gospodarstvu proste roke!

Zanimivo je, kako so nam hoteli v Srbiji povsod dokazati, da ni govora o kakršnemkoli nacionalizmu. V Rakovici so povedali, da je 120 tisoč tam živečih državljanov najrazličnejših narodnosti, da je celo njihov občinski sindikalni predsednik Hrvat. Izvedli smo tudi, da živi v Beogradu okoli 70 tisoč Albancev, da je v Srbiji okoli 10 tisoč Slovencev.

JB

ŠE O SEJI OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI PTUJ

Kratkoročna ali dolgoročna rešitev

Na zapis o seji občinske zdravstvene skupnosti Ptuj — ta je zasedala 24. oktobra — smo prejeli odmev oziroma kratek dopis direktorja Zdravstvenega centra dr. Jožeta Potrca Ormož — Ptuj. Tako piše:

»V Tedniku številka 42. z dne 27. 10. 1988 ste v članku »S seje Občinske zdravstvene skupnosti« zapisali trditve: »V centru pa se do programa investicij še

Varianta idejnega projekta IMP IZIP Ljubljana predvideva novogradnjo porodnega in ginekološkega oddelka bolnišnice v dveh etapah z lokacijo in načinom gradnje, ki bo celovito zaokrožila prostore in funkcijo bolnišnične dejavnosti v Ptuj. Ta idejni projekt tudi omogoča, da se v novi zgradbi bolnišnice in ginekologije namestijo še šolski in otroški dispanzer s spremljajočimi službami ter dispanzer za ženske. Porodnišnica s šolskim dispanzerjem in dispanzerjem za ženske naj bi se gradila v prvi fazi, ginekološki oddelek z otroškimi dispanzerjem in spremljajočimi službami pa v drugi.

Ta varianta optimalno rešuje prostorsko problematiko ptujke bolnišnice za daljši čas — vsaj za petdeset let. Edini problem: sredstva III. občinskega samoprispevka in centra pokrivajo le 60 odstotkov predračunske vrednosti investicije v gradbenem delu.

niso opredelili.« Trditve ste zapisali v zvezi s poročanjem o točki dnevnega reda, kjer naj bi tekla razprava o načrtovanih investicijah v zdravstvu do leta 1990 (tekst v okviru).

Zaradi pravilnega informiranja bralcev vas prosim, da v naslednji številki objavite v dopolnitev ali popravek (po vašem izboru) z naslednjo vsebino:

»Zdravstveni center dr. Jožeta Potrca Ormož — Ptuj se je za najustreznejši varianti gradbeno-prostorske rešitve gradnje in posodobitve ginekološko-porodnega oddelka in prostorov dispanzerjev opredelil že v začetku septembra 1988. Pisno poročilo o tej opredelitvi je dne 19. 9. 1988 posredoval tudi predsedstvu občinske zdravstvene skupnosti Ptuj, pa tudi predsedstvu občinske skupščine in izvršnemu svetu.«

V dokaz omenjenim trditvam prilagam fotokopijo spremnega dopisa, s katerim smo posredovali pisno poročilo o naši opredelitvi. Če novinarji Tednika morda želijo spoznati vsebino naših opredelitev, lahko fotokopijo pisnega poročila dobite pri direktorju Zdravstvenega centra.

Odgovor uredništva: V zapisu »S seje občinske zdravstvene skupnosti Ptuj pod naslovom Denar, denar in ... znova denar, gre za stvarno poročanje s seje skupščine. Za tiste, ki na skupščini niso bili, naj zapišemo, da so o načrtovanih investicijah iz samoprispevka delegati skupščine razpravljali v osmi točki dnevnega reda. V predlogu dnevnega reda je bilo tudi zapisano, da se bodo seznanili s stališčem občinskega izvršnega sveta in s poročilom Zdravstvenega centra dr. Jožeta Potrca Ormož — Ptuj o pripravah na gradnjo objektov iz tretjega občinskega samoprispevka. Predsednik skupščine je takoj, ko je ugotovil, da manjka poročevalec iz Zdravstvenega centra, hotel umakniti to točko dnevnega reda. Nato pa so se delegati kljub temu seznanili z načrtovanimi investicijami v zdravstvu, in to s strani predstavnice izvršnega sveta. Povedano je bilo, da »Zdravstveni center še nima opredeljenega programa.«

Predlog zdravstvenega centra dr. Jožeta Potrca Ormož — Ptuj za izbor najustreznejše variante gradbeno-prostorske rešitve gradnje ter posodobitve ginekološko-porodnega oddelka in prostorov dispanzerjev smo si foto-

kopirali na občinskem izvršnem svetu. V njem sta dolgoročna in kratkoročna rešitev za bodočo porodnišnico in dispanzerje.

Ta predlog je Zdravstveni center poslal v obravnavo občini in

SMELT Ljubljana je izdelal projekt posodobitve in gradnje ginekološko-porodnega oddelka s prizidkom in adaptacijami dosedanjih prostorov ter nadzidavo pritličja enega trakta zdravstvenega doma za dodatne prostore dispanzerjev. Ta varianta je optimalna v delu, ki zagotavlja dodatne prostore za dispanzerje (v prvi etapi šolskega, v drugi tudi otroškega — nadzidava pritličij obeh traktov), medtem ko ne ponuja dolgoročne rešitve ginekološko-porodnega in otroškega oddelka. Za to varianto trenutno manjka dvajset odstotkov denarja.

zdravstveni skupnosti. 21. 9. letos je občinski izvršni svet podrobno razpravljal o obeh variantah. Naklonjen je dolgoročni. V zvezi s tem je sprejel tudi načrt aktivnosti, v katerem se je zavezal za optimalno rešitev okrog financiranja že omenjene variante. S tem bo na prihodnjem zasedanju seznanil zbere občinske skupščine. Rešitve za gradnjo, kot nekateri to zatrjujejo, pa še vedno ni, saj nista pokriti (z denarjem) niti kratkoročna niti dolgoročna, čeprav ima slednja nekaj kvalitativnih prednosti. Pri prvih manjka dvajset odstotkov, pri drugi štiri-

deset odstotkov denarja. Končali bomo z mnenjem delovne skupine, ki je pripravljala predlog za izbor variante. Takole so se opredelili: »Predlagamo poslovnim in samoupravnim organom Zdravstvenega centra, Izvršnemu svetu in Občinski zdravstveni skupnosti, da skupaj podrobno proučimo možnosti zagotovitve finančnih sredstev za va-

rianto idejnega projekta IMP IZIP Ljubljana (dolgoročna rešitev — op. avt.) oziroma za varianto idejnega projekta SMELT Ljubljana (kratkoročna rešitev — po. avt.), če ni mogoče poleg znanih virov sredstev pridobiti še drugih virov za finančno konstrukcijo najoptimalnejše gradbeno prostorske variante. Delovna skupina tudi meni, da je dokumentacija o obeh variantah v taki fazi (ko se preveri realna možnost finančne konstrukcije obeh variant), da je še v letu 1988 mogoče sprejeti investicijsko odločitev in torej razporediti sredstva III. občinskega samoprispevka za posodobitev in

Ali je bilo pisanje v Tedniku resnično ali ne? Na to lahko odgovorimo, če pogledamo, kaj pomeni besedna zveza »opredelili se«. Če razumemo pod tem pojmom »postaviti se na stran nekoga/nečesa« (tako razlaga Slov. pravopis, str. 543), potem ima Tednik prav: Zdravstveni center se ni postavil na stran nobenega predloga, torej se ni opredelil. Če pa razumemo pojem »opredelili se« tako, kot je zapisano v Slovarju slovenskega knjižnega jezika III (str. 420) — »izraziti, pokazati svoje stališče do česa« — potem ima prav direktor ZC: Center je povedal svoje stališče, torej se je opredelil do predlogov.

gradnjo zdravstvenih zmogljivosti že v zadnjih mesecih 1988. leta ter v vsem letu 1989 in 1990.«

Prepričani smo, da v našem poročanju s seje skupščine občinske zdravstvene skupnosti ni bilo večjih napak — razen ene: sejo je demonstrativno zapustil le direktor centra, ne pa tudi vodja bolnišnice (ta je moral na delo). Vs. bina pa je takšna, kot je bila razprava. MG

Jesensko razkošje Hvara ...

Vinogradi sredi kamenja in pod vročim soncem.

OKTOBRSKO POTEPANJE PO HVARU

Sonce, morje, mandarine, sir in vino

Ko sem v poznem popoldnevu zapuščala deževno, zamegljeno Štajersko in ko me je dež spremeljal še dobršen del poti proti Splitu, sem se že sprijaznila s tem, da bo tudi ob morju dež.

Kakšno presenečenje! Sonce in še enkrat toplo sonce Dalmacije mi je v splitskem pristanišču izreklo dobrodošlico. Morje je bilo toplo in mirno; tako je bila dnevna vožnja s trajektom na Hvar izredno prijetna.

Hvar! Pravijo, da je to eden najbolj sončnih otokov našega Jadrana. Po Unescovi razvrstitvi otokov pa je eden od sedmih najlepših otokov na svetu. Res, da ni več toliko turistov, pa je za nas, ki prihajamo s severa, tukaj še zmeraj sezona. Ljudje se še kopajo, hodijo v kratkih rokavih, posedajo pred »kafiči« in na terasah restavracij. Človek bi se jim kar pridružil za kakšnih štirinajst dni.

Hvar! Pred dobrimi štirinajstimi dnevi se je tukaj končala trgatva. Hvar bi lahko razdelili na dve vinorodni področji: na severni strani območja okrog Starega Grada in Jelse in na južni strani okoli »hvarske plaže«.

Hribovito področje okrog Starega Grada in Jelse ima na polju v dolinah med hribi okrog 410 hektarov vinogradov. 80 odstotkov je trte, ki daje belo vino, drugo so trte, iz katere pridelujejo črna vina. Bele sorte so trljan, bogdanuša, prč, maraština, mekulja, cetinka, kurtelaška, črna vina pa dajejo sorte plavac, ki ji primešajo še drnekušu in babiča. To področje daje okrog 394 vagonov belega in 84 vagonov črnega grozdja. Vinske kleti za predelavo grozdja so v Starem Gradu, Jelsi, Vrbanju in Svirču.

Pridelujejo kvalitetni vini bogdanuša in hvar, ki se donegajeta in polnita v steklenice v centralni kleti Dalmacijavina v Splitu.

Drugo vinorodno območje »hvarske plaže« se razprostira na južnem delu otoka. Vinogradi leže pretežno v avalah, ki so izredno strme in se od morja dvigajo proti vrhovom hribov. Tukaj je okrog 200 hektarov vinogradov. Gre v glavnem za črno grozdje, ki ga tukaj pridelajo okrog 85 odstotkov, pretežno raste sorta plavac. Iz grozdja, ki raste tukaj, pridelujejo znano vino faros. Pravijo, da tukaj sijje sonce kar 2577 ur na leto. In če imate vsaj malo domišljije, lahko v temno rdeči barvi farosa odkrijete sončni odsev.

Prav na Hvaru živi edini privatni pridelovalec vina v Dalmaciji, ki tudi sam polni vino v steklenice. To je Ante Plančić iz vasi Svirče, nekaj kilometrov od Jelse v notranjost. Idejo je dobil v vojski, ko mu je o tem pripovedoval sovojak z Dolenjske, čigar oče že nekaj let sam stekleniči svoj pridelek vina. Pred dvema letoma je Ante tudi sam poskusil. Uspeh je bil takšen, da sam ne more verjeti. Že prvo leto je svoje vzorce poslal na sejem v Novi Sad in dobil zanje srebrno medaljo. Tudi na vinskem sejmu v Ljubljani ni bil neopažen. Doma pa je zaenkrat še brez konkurence: v Dalmaciji je edini, na Hrvaškem pa tretji ali četrti. V mestu Hvaru in Splitu sta le dve restavraciji, ki imata ekskluzivno pravico, da točita njegovo vino. Zagotavlja, da je veliko gostov, ki prihajajo v tve dve restavraciji prav zaradi njegovega vina. Ko ga poskusite, mu morate pritruditi. Prav v teh dneh je v sklepnih pogovorih z

delovno organizacijo Dalma Split, kateri bi prodajal v naslednjih petih letih svojo proizvodnjo, delovna organizacija pa bi mu zagotavljala tudi kakšen kredit za njegov nadaljnji razvoj.

Ante Plančić s svojo steklenico vina, edini, ki v Dalmaciji polni svoje vino v steklenice.

Osel je še zmeraj najzanesljivejše prevozno in tovorno sredstvo, pa četudi je del poti asfaltna; na kamenju se mu ni treba izogibati avtomobilov

Takih zapuščenih kamnitih hiš in ruševin je v vaseh v notranjosti Hvara vse polno in Hvarčani se samo še spominjajo časov, ko so veljali za premožne ljudi

Mić — Mijoško Bartulović: Zakaj bi prodajali biftek, ki ga lahko turisti dobijo kjerkoli na svetu, nekatera zelišča in trave pa rastejo samo na Hvaru ...

Ante Plančić polni v sedemdesetlitrski steklenici tri vina: opolo, bogdanuša in plavac.

V teh dneh se je na Hvaru tudi pričela sezona lova. Zato ni bilo varno potikati se po vinogradih in gozdovih. In kaj lovijo? Zajce in fazane, čeprav jaz doslej še nisem videla na Hvaru ne fazana ne zajca, pa tole ni bilo moje prvo bivanje na tem otoku. Res pa je, da sem letos prvič videla lovce, pa tudi lovske pse in potem bo že držalo, da se tudi sredi kamenja in borovih gozdov da ujeti kakšnega zajca ali fazana. V bližini mesta Hvara pa je rezervat muflonov in pravijo, da se loviti zares spleča, saj so tam pravi »kapitalni« mufloni.

In kakšen užitek je šele, če si utrgaš zlatorumeno mandarino sam z drevesa. Na otoku ni posebej veliko nasadov mandarin, saj potrebuje mandarina veliko vlage, pa vendar jih je toliko, da si marsikateri pridelava z njimi velik del svojega dohodka.

Hvar pa je znan tudi po travah in zeliščih; nekatera od njih rastejo samo na Hvaru. Kdo ne pozna lavande, ki zavzema precejšen del površine v notranjosti na poti proti mestu Hvaru? Iz nje pridobivajo eterična olja in posel cveti, da je kaj. So pa polja lavande, ki - ko cveti - omamno diši, tudi bogata paša za čebele, zato tudi čebeljakov na Hvaru ne manjka. In prodaja pomembno prispeva k družinskemu proračunu.

Kako lahko zdravilna zelišča in trave prodaj, ne da bi jih moral nabirati, sušiti in pakirati, pa je pokazal turistični delavec iz Jelse Mić Mijoško Bartulović. In kaj je naredil? Letos je pričel organizirati sprehode, na katerih se ljudje spoznavajo s travami, rožami, plodovi, ki imajo takšno ali drugačno zdravilno moč. En sprehod traja dve do tri ure, stane pa 25 nemških mark. Sprehajaletci pa poleg spoznavanja pokušijo tudi čaj iz tega ali onega zelišča, s seboj imajo knjige, iz katere preberejo značilnosti posamezne rastline. Največ zanimanja za takšne vrste sprehodov so doslej pokazali Angleži, Nemci in Slovenci.

Sonce in morje, kakšno razkošje v oktobru, ko nas je ob prihodu v Ptuj spet sprejela jesenska megla in jutranja slana ...

Tekst in fotografije: NaV

POKRAJINSKI MUZEJ PTUJ — RAZSTAVIŠČE NA GRADU

Predstavitev grafične mape Sandija Červeka in Marjana Gumilarja

V petek, 4. novembra, bo ob 16. uri v prostorih razstavišča na ptujskem gradu predstavitev grafične mape akademskih slikarjev Sandija Červeka in Marjana Gumilarja. Projekt sodi v okvir nadaljevanja dejavnosti nekdanje borlske kolonije, ki je zdaj del programa Pokrajinskega muzeja. Grafike si lahko ogledate tudi po predstavitvi, in sicer do konca meseca novembra.

Nekdaj sicer popularna, vendar v zadnjih letih nekoliko zamrla ideja o likovni koloniji doživlja svojo prenovu. Ta sicer ne povzema konvencionalnega okvira, ki naj ga razumemo v tradicionalnem smislu, marveč poskuša s sredstvi, ki so še na voljo, pridobiti nova dela sodobne likovne produkcije za galerijski fondus. Reči velja, da je velik del zbirke, ki je nastajala ob kolonijah, razbit pravzaprav zaradi izposoje posameznih del za opremo družbenih objektov. Namen projekta grafične mape pa je zato večplasten in upravičen, saj bodo na račun lahko prišli tako družbeni subjekti, katerih namen in ambicija je posedovanje umetniških del, kakor tudi tisti posamezniki, ki bodo želeli obogatiti svojo umetniško zbirko.

Akcija Pokrajinskega muzeja je zategadelj bila usmerjena k zagotovitvi kvalitativnega nivoja in k zvišanju le-tega, saj dela, ki običajno nastajajo na kolonijah, dostikrat ne dosegajo ravni tistih, katera srečujemo v rednem opusu ustvarjalcev. Tako odločitev, ki smo jo že na pomlad letošnjega leta posredovali v ptujski kulturni skupnosti, predstavlja nek novum, saj izključuje konvencijo nujnosti, da naj likovno delo povabljenega likovnega umetnika nastane v narekovanem prostoru in to povsem prepusti izbiri ustvarjalca. Seveda je s tem dopuščeno in razumljiv sklep, da se ta intenca poplača ob samih likovnih stvaritvah. Gotovo pa bo ta pot dobila svoje potrdilo ob samih grafičnih obeh umetnikih.

Srečujemo se torej z deli ustvarjalcev, ki sta podoba svojih grafik snovala že dlje časa in jo je nujno razumeti kot rezultat kompleksne likovne raziskave. Gre za deset sitotiskov (vsak avtor je v mapo prispel po pet osnutkov), ki nam nudijo večplastno umetniško govoričo.

Sandi Červek je že pred leti zasnoval podobo »Torza«, toda zdaj je le-to v variantnih odsevih nadgradil, kajpada z dosledno grafično obdelavo. Tisto, kar že itak navdušuje pri Čerkevem opusu, je risba, seveda v grafiki nekoliko drugače akcentirana, saj privzema vlogo nosilca likovnega telesa. V konturno naznačen kubus torza umetnik »inkorporira« barvne ploskve, katerih vlogo moramo razumeti docela abstraktno. Tisto, kar fascinira, je torej raziskava in doseženo sozvočje med mimetičnim nosilcem in abstraktno vsebino. Formalno bi lahko poiskali ustrezen slogovni nastavek za Čerkevova dela, kajpak pa se njegova drža umetnika gotovo sklada z upodobljenim, kar je potrebno jemati v docela eksistencialnem oziru.

Podobno svetovnonazorsko opredelitev bi lahko aplicirali tudi ob Marjanu Gumilarju. Seveda pa je njegova likovna morfologija nekoliko bližje siceršnjemu opusu, ki smo ga do sedaj imeli priložnost spoznavati. V delih, ki jih je umetnik prispeval za grafično mapo, bi lahko potrdili tezo, da gre za vnovično transponiranje klasičnih slikarskih momentov v grafični medij. To se kaže kot povsem uspešno, kajti le stežka bomo razmejili razmerja med barvno risbo in grafiko.

Grafike predstavljajo tako za to priložnost resnično drugačno sliko ustvarjalnosti, kot običajno zaznamuje kolonije, saj dokončno razmejuje dva pogleda: tistega, kateremu bi lahko bili podvrženi zaradi sicer preživele demagoške ideje o poceni (tako ali drugače) pridobivanju likovnih del, ter za zdajšnji čas prikladnejšega mišljenja, da je edino merilo delo in kvaliteta umetniških stvaritev, kajti gre za umetniško produkcijo, ki bo poslej predstavljala delež v nacionalni kulturni dediščini.

Janez Balažič

Pogled v haloško kmetijstvo

Samo trdo delo ne daje Haložanu rezultatov, kakršna si želi. Dvajsetletno opazovanje predela Halož od Vidma, Leskovca do Cvetlina me je privedlo do tega, da napišem nekaj svojih strokovnih misli.

Ker v tem predelu ni nobenega proizvodnega obrata, se ljudje vozijo na delo v Ptuj, Maribor in drugam. Doma ostajajo predvsem stari ljudje in že tako siromašne kmetije ostajajo obdelane polovično. Menim, da bi občinski možje mesta Ptujja malo razmislili o mojem predlogu in bi na primer na območju KS Leskovec zgradili kakšen delovni obrat za 50 — 60 moških. S tem bi na kmetijah obdržali več mladih ljudi in tudi pospešili proizvodnjo hrane, saj bo te vsak dan manj.

Vprašanje proizvodnje kmetijskih pridelkov je tukaj pereče poglavje. V KS Leskovec imajo KZ. V njej je zaposlen delavec, ki je — po moje — trgovec, mislim pa, da bi na tem delovnem mestu lahko biti vsaj kmetijski tehnik. Ta bi ob prodaji lahko dal kmetom kakšen nasvet za uporabo gnojil, zaščitnih sredstev, sortnih semen itd. Tega ni in zato je pogled na obdelane površine klavn, razen redkih izjem. Če bi resili ti dve vprašanji in ju združili še z dobro pospeševalno službo, bi tudi nerazvite Halože dajale dobršen del hrane za meščane.

Franc Hočvar, ing. agr.

Naš vsakdanji kruh

Iz dneva v dan zahajam v jutranjih urah v samopostrežno trgovino, kjer prodajajo tako imenovani polbeli kruh ali — kakor ga potrošniki imenujejo — delavski, socialni, vladni in celo (po zadnjih dogodkih pred 17. sejo CK ZKJ) »Mikuličev«. Vendar je za ta kruh, ki stane 680 dinarjev (seveda štruca), vedno večje povpraševanje, predvsem zaradi cene. In ko pride kruh v prodajalno, ga naši potrošniki razgrabijo, preden ga lahko prodajalke zložijo na police. Če v tem vrvežu nisi iznajdljiv, lahko ostaneš brez njega. Pri tem moraš uporabljati vse svoje spretnosti, da se prerineš v ospredje ter prejmeš kruh, da ne bodo potem doma usta lačna. Naš potrošnik bi v tej gneči lahko postal celo inovator leta, kajti prava je umetnost dobiti oziroma prejeti naš vsakdanji kruh. Seveda pa pri tem poudarimo: če ostane potrošnik brez tega kruha, mora kupiti drugega dražjega. In če družina potrebuje dnevno 2 kg kruha, mora na mesec za njega odšteti kar celih 15 starih milijonov, kar pa je ponekod tretjina delavske plače.

Kakšen kruh jedo drugod po svetu in po kakšni ceni, se lahko prepričate iz te tabele:

Država	Vrsta kruha	Domača valuta
Argentina	francoski kruh	50 argentinskih centov
Brazilijska	francoski kruh	3,17 cruseirov
Egipt	baladi	2 piastra
Grčija	standarden	70 drahem
Izrael	standarden	34 agorov
Japonska	sladek kruh	880 jenov
Kanada	standardni beli	99 kanadskih centov
Norveška	35-40 % poln	9,90 norveških kron
Poljska	enoten	20 poljskih zlotov
SZ	beli kruh	16-22 kopejk
V. Britanija	beli kruh	43 penijev
ZRN	mešani	3,15 DEM
ZDA	beli kruh	80 US centov

Seveda so te vrste kruha v tabeli tipične za te države, kot je za nas polbeli kruh. Sedaj pa vzemite v roke svinčnike ter malo napnite možgane, pa boste lahko ugotovili, ali pri nas jemo najcenejši kruh, ki stane 680 dinarjev, ali ne. Potem pa presodite, ali se spleča čakati v vrsti na ta kruh, kljub temu da potem ostaneš brez njega. Jaz bom še naprej poskušal, da v prodajalni dočakam naš vsakdanji kruh; kaj pa vi?

ZB

Pasja revija

Člani kinološkega društva iz Ptuja so v sodelovanju s slovensko kinološko zvezo pripravili zadnji dve nedelji na stadionu NK Drava v Ptuj republiški letni pregled službenih in športnih psov najrazličnejših pasem in velikosti. Tako se je zahtevni strokovni komisiji pokazalo prek 700 dlakavih štirinožnih prijateljev, ki so v svoje knjižice dobili ustrezno oceno. Na splošno ocenjujejo kinologi, da je bil prirast med srednje dobrimi v zadnjih nekaj letih in da je stanje prikazanih psov zelo dobro.

Priprava na nastop je bila za nekatere preveč dolgočasna. (Foto: L. Cajnko.)

PREPISANO IZ STARIH ŠTEVILK

Ptujska bolnica je odprla otroški oddelek

Po neumornem delu je vendarle uspelo upravi doseči, da je lahko otvorila otroški oddelek. Urejen je na moderen način po zaslugi tovarišice dr. Valjavec, ki je primarij tega oddelka.

Na oddelku srečujemo čiste in svetle sobe, v katerih nas vprašujoče gledajo radovedne otroške oči. Na oknih so lahke bele zavese, na mizi pa cvetlice, kar napravi sobo zelo prijazno.

Tovarišica primarij dr. Valjavec me je peljala po oddelku in mi ga razkazala. To je tretji oddelek, ki ga je uredila v svoji dosedanji praksi.

— Veste, tovarišica, oddelek še vedno ni tako urejen, kakor bi moral biti, ker je samo začasno uredjen. Mislim, da se bo v kratkem gradila nova stavba in bom dobila celo nadstropje za otroški oddelek. Tukaj nam manjka terasa, da bi lahko imeli otroke na zraku.

Peljala me je naprej.

— Sedaj boste videli sobo, tako zv. boxe. Tukaj ostanejo otroci toliko časa, dokler ne poteče doba okužbe; vsaka bolezen je ločena.

— Kakor vidim, so »boxi« uredeni po vzorcu otroške klinike v Zagrebu?

— Da, ptujska bolnica je prva v Sloveniji, ki je vzela ta sodoben način. Vsaka bolezen je ločena, sestra pa ima dober pregled nad otroci, ker so prostori ločeni s steklom.

— Ali imate tudi zasebno kopalnico?

— Seveda, ker bi se sicer ostali otroci inficirali.

— Kdaj so dovoljeni obiski?

— Samo ob nedeljah lahko pridejo starši. V sam oddelek ne smejo, da bi ne prinesli bacilov od zunaj, odnosno, da jih ne bi nesli ven. Otroke pokažemo skozi steklena vrata.

— Kako pa je v slučaju smrtno nevarnosti otroka?

— Takrat jih pustimo v sobo, vendar pa si morajo obleči bolniški plašč.

— Koliko zneso dnevna oskrbnina?

— Za otroke do tretjega leta je prevzela vse stroške država. Za ostale otroke pa je določeno po tabeli, oziroma isto, kakor je po vseh bolnicah.

— Sli sva naprej in tovarišica mi je pokazala še kuhinjo, ki je ločena od centralne kuhinje. S tem je dosežena še večja higiena.

— Iz bolnice sva odšli z velikim zadovoljstvom. To je ponovni dokaz, koliko ljubezni in pozornosti se posveča našim malčkom, našim bodočim graditeljem socializma.

M. R.

(Naše delo. Ptuj, 21. oktobra 1948, št. 9.)

Sodelovanje je lahko vsem za vzor

V Slovenski Bistrici je bila letna programska seja odbora za koordinacijo sodelovanja enot in štabov za civilno zaščito bratskih občin SRH in SRS, katerega sedež je bil v tem letu v občini Slovenska Bistrica. Na seji so sodelovali tudi poveljniki in načelniki občinskih štabov za civilno zaščito Čakovec, Ivanec, Klanjec, Koprivnica, Krapina, Ludbreg, Novi Marof, Pregrada, Varaždin, Lendava, Ljutomer, Maribor, Murska Sobota, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica ter predstavniki JLA in republiškega sekretariata za ljudsko obrambo SRS. Glavni namen se je bil ocena realizacije dogovorjenih nalog na področju civilne zaščite in dogovor za aktivnosti v novem delovnem letu 1989. Gradivo za sejo je skrbno pripravil občinski štab za civilno zaščito Slovenska Bistrica.

Poleg uspešno izvedenih strokovnih posvetovanj sodi med najzahtevnejše skupne naloge v tem letu uspešno izvedena 11. medrepubliška vaja enot in štabov za civilno zaščito bratskih občin, ki se je izvajala pod geslom Bratstvo-enotnost-solidarnost-Slovenska Bistrica '88. Vaja je bila na območju krajevne skupnosti Pohorski bataljon v Slovenski Bistrici 25. junija 1988. Na njej je sodelovalo 780 pripadnikov civilne zaščite, JLA, teritorialne obrambe, članov spe-

cializiranih društev in drugi. Ogladalo si jo je okrog 2.500 ljudi. V sklepnih ocenah so razpravalci poudarili, da je bilo v pripravi vaje vloženega mnogo dela in osebne odgovornosti, kar se je odražalo tudi v strokovnosti poveljevanja in usmerjanja dinamične vaje. Vaja je v vseh pogledih dosegla dogovorjene cilje, kar sta v razpravi poudarila tudi načelnik republiškega štaba za civilno zaščito SR Slovenije in predsednik skupščine občine Slovenska Bistrica. Pri strokovnem ocenjevanju vaje je bil zelo dobrodošel tudi filmski posne-

Utrinek z vaje civilne zaščite Bratstvo — enotnost — solidarnost — Slovenska Bistrica '88.

tek, ki je vzpodbudno vplival na razmišljanja, kaj vse naj se upošteva pri načrtovanju vaj v prihodnje. Med drugim so predlagali, da se mora v vaje civilne zaščite aktivno vključiti tudi čimveč prebivalstva območja, na katerem vaja poteka. Občinski štab za civilno zaščito Slovenska Bistrica je zaupano nalogo opravil strokovno zelo uspešno in odgovorno, zato so mu udeleženci letne programske seje izrekli priznanje in pohvalo.

Nalogo nosilca predsedujoče občine za leto 1989 je prevzel občinski štab za civilno zaščito

Ludbreg. Nalogo sekretarja odbora bo tudi v prihodnje opravljal Josip ČREP iz bratske občine Čakovec, eden izmed najzaslužnejših aktivistov medrepubliškega sodelovanja enot in štabov civilne zaščite.

Sodelovanje 16 bratskih občin SRH in SRS na področju civilne zaščite je neprecenljiva vrednota in se izraža v skupnem izpolnjevanju strokovnega znanja poveljniškega kadra in pripadnikov enot civilne zaščite. Krepi se zavest socialistične solidarnosti, humanosti, tovarištva in pripravljenosti za nesebično pomoč ljudem, za zaščito in reševanje ljudi, materialnih, kulturnih in drugih dobrin ob naravnih katastrofah, drugih hudih nesrečah ali v vojni. Pri skupnem delu se krepi pristne Jugoslavije in prijateljske vezi med ljudmi, narodi in narodnostmi. S skupnim delom pa se v vsakodnevni praksi potrjuje naša pripadnost Titovi viziji samoupravnega socializma in avnojske Jugoslavije. Sodelovanje je tudi v skladu s programsko zasnovano obrambno-zaščitnih priprav socialističnih republik Hrvaške in Slovenije ter ima velik družbeni in politični pomen, zato je lahko za vzor vsem, je v sklepnih razpravi poudaril načelnik republiškega štaba za civilno zaščito SR Slovenije.

Feliks Bagar

Trenutek proč od civilizacije

Letošnji planinski izlet ptujskih srednješolcev pod vodstvom tovariša Čiča je bil predvsem — naporen. Naporen in bogat. Bogat — poln zelenih planjav, kjer ceste zamenja ozka stezica; poln tistih čistih, bistrih izvirkov, ki se (kdove od kod) kotilijo v dolino; poln majhnih cvetic, ki kukajo izpod skalnih razpok, tam visoko, ko že misliš, da si malo neumen, ker vedno znova »laziš gor«, in ti vlijejo novih moči. Moči, ki jih porabiš za nevidno silo, za tisto nepremagljivo privlačnost, ki te sili, da moraš, moraš stopiti naprej, nazgor; da se moraš prijeti za jekleno vrvo, stopiti na klin in se vzpenjati, vzpenjati ...

V tem je ta čar!

Tudi letos smo šli na izlet zadnje dni v juliju. Prvi dan smo, potem ko smo si ogledali oba izvira Save, prispeli v dolino Tamarja. Krasota! Zelena poljana s planinsko kočjo in staro kapelico, vse okrog pa gore. Tiste vablivo hladne gore ...

Naslednje jutro smo, kot pravi planinci, vstali že ob štirih. Rana ura — zlata ura!

In nato — vzpenjanje. Najprej počasi, skozi gozd, nato pa vedno višje, težje ... med skale, po snegu ... dokler nismo prišli do čudovitega prevala pod Mojstrovko, malo nad Vrščem, kjer so si noge kar same od sebe oddahnile, ko so stopile na mehko travnato, preprogo, polno cvetja, nizkega grmičevja in — ovac. Tistih dolgogladkih, vseprek oglašujočih se ovac. In daleč pod nami — Kranjska Gora, Podkoren, Planica ... in malo višje Dobrač, avstrijski turistični center.

Tukaj pa — konec civilizacije! Nič več hiš. Nobe-

nih avtomobilov. Svež zrak! Vendar kljub vsej lepoti in našim prošnjam tovariš Čič ni dovolil pavze! Češ da ni v načrtu, da bomo prepozno prispeli v kočjo ... Dobro. Torej naprej!

Po kakšni uri hoje in po vitaminski pavzi smo se začeli vzpenjati še višje. Fant, to je planinarjenje! Najprej tista v skalo pritrjena tridelna lestev, ki ti vlije precejšnjo mero strahu; in nato same skale, kjer se sam odločiš, kam boš dal nogo, kam roko, in si prijeto vznemirjen, ko se nazreš navzdol in vidiš — prepad!

Ko smo prispeli na vrh Mojstrovke, smo se naprej, seveda, slikali in se nato še okrepčali. Okrog nas so letale kavke. Kaj letale! Plavale, jadrle so okrog nas. Svobodne ... kot Jonatan Livingston Galeb!

Po neprijetnem »smučanju« po melišču smo prišli v Tičarjev dom na Vršču in nadaljevali pot proti Zavešiču pod Špičkom, kjer nas je oskrbnik Francec jel že od daleč pozdravljal. Ko smo prispeli do kočice, nas je že čakal vroč čaj, ki se mi je v tistem trenutku zadel najboljši na svetu!

In sploh — ni ga takega oskrbnika, kot je Francec jel! Vesel, prepevajoč ... zaljubljen v gore in svet, v katerem živi. Nič nima, pa je tako zelo, zelo bogat!

Naslednji dan smo, seveda, spet vstali ob štirih in se začeli vzpenjati na kralja planin (tako ga imenuje Francec jel) — Jalovec. Bili smo zgodnji in sneg, ki je zapadel pred nekaj dnevi, je bil še ves leden in nam je prekrizal pot. Nič zato. Naš vodnik je pogumno stopil naprej in sledili smo mu. Vendar — varno je

varno! Nekateri smo se kar ustavili in z zimski slunjami raje ostali na trdih tleh. Del skupine se je odpravil, in ko smo mi »ta boječi« lepo počivali na skalah, sta se, nedaleč od nas, pojavila dva gamsa.

Cisto blizu sta nam bila, vendar sta se kaj hitro spet skrila. »Ta pogumni« so se kmalu vrnili in skupaj smo se podali spet do našega Francec jela, kjer smo pustili nahrbtnike. Seveda ni šlo brez zbadljivk na naš račun in zagotovilo, da »splotih ni bilo strašno ... da bi to zmogel vsak otrok ...«

Kakorkoli že, vse nas je kar malo stisnilo pri srcu, ko smo se poslavljali od najboljšega oskrbnika, kar jih poznam. Za slovo nam je zrecital eno izmed svojih pesmic in nato je, oblečen v prometnika, zažvižgal na piščalko in dal znak, da vlak lahko odpelje.

No, naš »vlak« je res odpeljal, in ko smo bili že precej pod Špičkom, smo trikrat zavpili »Hura za Francec jela«, on pa nam je, visoko nad nami, mahal ...

Po dveurni »voznji z vlakom« smo prispeli v dolino Trente, kjer smo zbrali še zadnje moči, da smo »skočili« še do izvira Soče in do Mlinarice. Ni nam bilo žal!

Prek Vršiča smo se nato z avtobusom vrnili v Ljubljano, kjer pa nas je takoj pozdravil »čudovit ljubljanski vonj« ...

Na vlaku za Ptuj pa — saj veste: popravljanje obleke, frizure, lepše besede ... Kaj pač moremo — civilizacija!

L. R.

FRANC FIDERŠEK

PRELOMNO 1948

21. nadaljevanje

Najsvečanejši del festivala je bila proglasitev udarnikov — borcev za večji hektarski donos in udarnikov pri gradnji zadržnih domov ter nagraditev kulturno-umetniških skupin. Izmed udarnikov je govoril Miha Keček iz Bukovec, v imenu udarnikov pri gradnji zadržnih domov pa tovarišica ... (poročevalcu se ni zdelo vredno zapisati njenega imena, temveč samo nekaj besed, kaj je rekla — op. avt.). Govoril je še tajnik izvršnega odbora Ljudske prosvete za Slovenijo tov. Liška (Janko — op. avt.); poudaril je, da moramo ustanoviti čimveč knjižnic, »kjer bodo ljudje črpali bogastvo znanosti in umetnosti, zato čitati, čitati in čitati«.

S festivala so poslali tudi dve resoluciji. V njih je bilo med drugim zapisano: »Danes smo proglasili prve udarnike v kmetijstvu — sledili bodo stotine in tisoči drugih!« (Naše delo št. 9 z dne 21/10-1948.)

Kot zanimivost naj še omenim, da so v tistih dneh v ptujski bolnišnici odprli nov otroški oddelek. »Boxi so urejeni po vzoru otroške klinike v Zagrebu,« je zapisal poročevalac v poročilu o obisku oddelka in dodaja, da je »ptujska bolnica prva v Sloveniji vzela ta sodobni način, saj je vsaka bolezen ločena, sestra pa ima dober pregled nad vsemi otroci, ker so prostori ločeni s steklom.« (Naše delo št. 9/48.)

OKRAJNA KONFERENCA KPS V PTUJU

Celotna politična aktivnost v okraju je bila že ves oktober namenjena pripravi na okrajno partijsko konferenco, ki je bila sklicana za s soboto, 23. oktobra 1948. Sestavni del teh priprav je bilo tudi uredničevanje programa dela v počastitev II. kongresa KPS. Novo politično vodstvo v okraju je delalo le dober mesec; ni bilo izvoljeno, temveč imenovano od CK KPS, zato si je toliko bolj prizadevalo z delom in delovnimi uspehi dokazati upravičenost odstavitve prejšnjega okrajnega komiteja KPS.

Brez pretiravanja je novo vodstvo doseglo precej uspehov, čeprav je tudi res, da so k temu precej pripomogle tudi objektivne okoliščine. Tako je na primer bilo v enem samem mesecu v okraju sprejetih 113 novih članov KP in 146 kandidatov, ustanovljenih 7 novih celic in 11 partibirojev. To je pogojevalo predvsem dejstvo, da je bil SKOJ v ukinjanju in so vse »politično bolj zgrajene« skojceve sprejeli v KP. Ustanavljanje partibirojev pa je bila takrat organizacijska naloga v skladu z novim statutom KPJ.

Izvoljen je bil tudi nov okrajni odbor OF in je začel pod močnim vodstvom partije izvajati jasno linijo v mase članstva Osvobodilne fronte«. Število članov OF v okraju je takrat naraslo na 25.219, samo v enem mesecu se je število povečalo za 581, povezano pa so bili v 153 vaških odborih. Iz vaških odborov so marsikje »pometali vrnjene sovražnike, ki so hoteli od znotraj razbiti fronto«. Uspešni so bili v boju proti sovražnim parolam, zlasti tisti o »skupnih kotlih«, ki naj bi bili v zadržnih domovih, uspešni tudi pri sami gradnji zadržnih domov.

Na področju kmetijstva in zadržništva so bili doseženi nekateri pozitivni premiki v »smeri socializacije vasi«, vendar z uspehi še niso mogli biti zadovoljni, saj so »prizadevanja za izgradnjo socializma na vasi ovirali protiljudski elementi z izredno močno klerofašistično duhovščino in izkoriščevalskimi kulaškimi elementi«.

Na gospodarskem področju je bila glavna naloga usmerjena k uredničevanju petletnega plana. Delavci v Strnišču, Majšperku in v nekaterih ptujskih podjetjih so se trudili za doseganje in preseganje mesečnih in s tem tudi letnega plana. Spomladi sta bila nacionalizirana skoraj vsa obrt in trgovina. Skrajna je bilo nekaj zmede v oskrbi in storitvenih dejavnostih, toda zadnji čas so se razmere »s pravilno distribucijo blaga« že precej uredile.

S takimi ocenami uspehov je okrajno politično vodstvo nastopilo na okrajni partijski konferenci. Doseženi uspehi naj bi bili tudi prepričljiv odgovor na klevete, ki so se proti Jugoslaviji vse bolj širile v »državah ljudske demokracije«. To naj bi bil tudi dokaz »velikemu bratu«, da smo pri »izgradnji socializma na pravi poti, ki so nam jo začrtali Marks, Engels, Lenin in Stalin«. Podatki naj bi tudi dokazovali, da smo na področju »izgradnje socializma na vasi« dosegli celo več kot tisti, ki nas obrekujejo.

Da bi okrajna partijska konferenca kar najbolj uspela, so bili nekaj dni pred tem posveti z delegati in sekretarji partijskih organizacij. Na njih so se dogovarjali o vsebini razprave posameznih delegatov, o »pozdravnih resolucijah«, darilih in drugih organizacijskih podrobnostih. To je bilo še zlasti pomembno zaradi tega, ker je bilo predvideno, da pridejo potek konference posneti delavci »Triglav filma«, saj bo to »zgodovinski dokument naše revolucije na vasi«.

V skladu s tem dogovorom so bili delavci »Triglav filma« s svojo opremo že dan pred konferenco v Ptuj. Posneli so nekaj primerov dela zadržnih domov v kmetijskoobdelovalnih zadržah in delovišč pri gradnji zadržnih domov. Zvečer pa so svojo opremo namestili v kinodvorani (Titov dom). Glede na takratno preprosto tehnično opremo je bilo to zahtevno delo. Položili so tračnice, da so po njih lahko premikali dve snemalni kameri, vendar tako, da so kar najmanj ovirali delo konference. Več kadrov, posnetih takrat v Ptuj, je bilo pozneje vključenih v dokumentarni film »11. kongres KPS«.

Po opisanih skrbnih pripravah se je v soboto, 23. oktobra 1948, zjutraj ob 8. uri začela okrajna partijska konferenca. V Titovem domu se je od 114 izvoljenih delegatov zbralo 110, ki so zastopali vse članstvo v okraju, in veliko drugih gostov, saj je bila kinodvorana polna. Dvorano je slikovito opisal poročevalac za Naše delo, ki je podrobneje opisal tudi začetek konference:

»Dvorana Titovega doma še ni bila nikoli do sedaj tako lepo okrašena. Čelo dvorane z napisom — »Naj živi KPJ — garant izgradnje socializma v naši domovini« je bilo v luči žarometov. (To je bilo potrebno zaradi filmskega snemanja — op. avt.) Prihod člana CK KPS in ministra za prosveto pri vladi LRS tov. dr. J. Potrča so pozdravili navzoči delegati z burnim ploskanjem.

Po otvoritvi konference po sekretarju okrajne partijske komisije tov. Žagar Zoranu je o pomenu konference kot o eni izmed glavnih priprav za II. kongres KPS govoril tov. J. Potrč«.

Po tem govoru so delegati sprejeli dnevni red in izvolili delovno predsedstvo. V njem so bili poleg dr. J. Potrča in sekretarja Zorana Žagarja še Alojz Briški, Franc Belšak, Zora Hedžet in Franc Kosec. Zatem je v dvorano prikorakala desetina pionirjev ter vsakemu članu predsedstva izročila velik šop cvetic, predsedujočemu pa še »resolucijo v usnjeni mapi« »Ginjani delegati so vstali in odhajajočo desetino pozdravljali s ploskanjem in skandiranjem Tito-Partija.« (Naše delo št. 10 z dne 4/11-1948.)

Sledilo so še pozdravi in darila: OK LMS, Gradis iz Strnišča, Tovarna iz Strnišča, AFZ, celica Ormož, sindikat iz Majšperka in več drugih. Partibiro pri odseku za notranje zadeve je konferenci podaril veliko sliko padlega junaka Jožeta Lacka; spomin nanj so delegati počastili z minuto molka.

Po teh skoraj uro trajajočih uvodnih ceremonijah, izvolitvi več komisij in podobno se je z referatom sekretarja Zorana Žagarja začel delovni del konference.

Po političnem uvodu je Zoran Žagar podrobneje orisal razvoj KP v ptujskem okraju od leta 1928 dalje. (V primerjavi s kasnejšimi preverjenimi dejstvi zgodovinopisne Vide Rojčičeve je bil ta oris precej površen — op. avt.)

Nadaljevanje prihodnjic

SLOVENSKO TEKMOVANJE V UREJENOSTI OKOLJA

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (358)

PTUJ — ZMAGOVALEC MED TURISTIČNIMI KRAJI

Mednarodno zapostavljanje jezika gostiteljev

Na 36. gostinsko-turističnem zboru Slovenije v Postojni v prejšnjem tednu so razglasili rezultate v letošnjem tekmovanju slovenskih turističnih krajev. Že dvajsetič je ocenjevalna komisija potovala po Sloveniji in si ogledala 37 krajev, ki so jih za finalni del tekmovanja izbirale turistične zveze ali pa so jih prijavila turistična društva.

Kraji so tekmovali v štirih skupinah. V drugi skupini pod skupnim naslovom *turistični kraji* je zmagal Ptuj. Komisija je med svoje ugotovitve med drugim zapisala: »Moč, ki se je uprla v kolo ptujskega turističnega razvoja, ne uhsa, nasprotno, obnovljeno in urejeno mesto obeta bogato turistično vsebino, ki bo Ptuj in njegovo kulturno dediščino — če bodo seveda ustrezno obogatili tudi deficitarne turistične zmožljivosti — mogla sčasoma potisniti v skupino elitnih slovenskih turističnih krajev.«

Ptuj je dobil oceno 4,4 od možnih 5. V tretji skupini so tekmovali *izletniški in tranzitni kraji*; v tej se je Ptujška Gora uvrstila na četrto mesto z oceno 3,6. V skupino *manjši turistični kraji* je Polenshak zasadel osmo mesto z oceno 3,6. Destrnik pa je bil v isti skupini enajsti. Prejel je oceno 3,2. Takoj za Polenshakom so v tej skupini uvrščeni Podgorci z oceno 3,4.

Tako je komisija med drugim zapisala za Polenshak: »Če bi bile vse hiše na Polenshaku tako ureje-

ne, kot je Segulova gostilna, bi se Polenshak seveda uvrstil višje. Točke je na kraju priborila tudi nova stavba z zadrugo, pošto in krajevno skupnostjo, čez kakšno leto pa jih bo še turistični dom — ko bo dobil fasado in obdelano okolico. Sicer pa je Polenshak že dodobra znan po vsakoletnem prazniku žetve, dobrem kruhu in pogacah.«

Pri oceni Destrnika pa je komisija zapisala: »Nove in prenovljene stanovanjske hiše s pokosenimi zelenicami in obrezanimi živimi mejami se spogledujejo z urejeno šolo, sveže prepleškani prehodni za pešce, koši za smeti, za korak z urejenimi zaostajajo avtobusno postajališče, pokopališče in šibka informiranost o kraju.«

Ptujška Gora — po mnenju komisije nenavadne sožitje prvovrstnega spomenika, Marijine božjeopne cerkve, in neprimer-nih gostinskih lokalov (zanemarljena gostilna, diskoteka) — preprečuje turistu, da bi v njej prepoznal tipičen turistični kraj. Z organizacijo kulturnih priredi-

tev, ureditvijo pešpoti in s spodbujanjem krajanov k redoljubju bo prizadevno turistično društvo zagotovo doseglo pravo vrednotenje grička, kjer domujeta tisoč let stara tisa in biser slovenske gotike.

Podgorce je komisija pohvalila zaradi vzorno urejenega okolja ob spomeniku NOB, skrbno negovanega parka 88 in šolske zgradbe, pa tudi zaradi informativne table, ki pa ji vendarle manjka nekaj sveže barve. Kraj živi z odlično organizirano vsakoletno pokušnjo in strokovnim ocenjevanjem vin, kar mu daje nove turistične razsežnosti.

V letošnjem ocenjevanju je bila komisija še posebej pozorna pri ekološkem vprašanju. Letos je namreč leto ekologije v turizmu. Ugotovila je, da krajanom slovenskih mest in vasi že zdavnaj ni vseeno, v kakšnem okolju bivajo. Skrb za urejanje javnih objektov pa še zaostaja za zavestjo, da je vredno v prvi vrsti urediti »tisto, kar je moje« in kar sodi v okvir osebne posesti, kar pa ne velja za večino osnovnih šol, bencinskih črpalk, nekaterih tovarniških obratov.

Za letošnjo zmago Ptujja je zaslužno tudi ptujsko turistično društvo. To že vrsto let organizi-

ra tekmovanje v urejenosti okolja. Najprizadevnejši (najboljši) prejmejo vsako leto ob prazniku mesta Ptujja priznanja. Poleg tega skrbi za splošno izobraževanje prebivalstva in organizira strokovna predavanja. V zadnjih letih je društvo naredilo korak dalje tudi z ustanavljanjem krožkov turističnih pomladkov v ptujskih osnovnih šolah, zavedajoč se pomembnosti turistične vzgoje že pri najmlajših. Škoda le, da turizem še ni uvrščen kot fakultativni predmet v šole.

Zmaga med turističnimi kraji je že tretja pomembna turistična zmaga v tem letu. Spomnimo se, da smo letos dobili že dva turistična nageljna. Nekateri sicer njihovo vrednost podcenjujejo, so pa dokaz, da se v našem turizmu le nekaj spreminja in to na bolje.

Na martinovo — 11. novembra — bodo Ptujčani prejeli priznanje za letošnja in vsa prejšnja prizadevanja v urejanju okolja. Kaže, da jih bo pozdravil sam predsednik Turistične zveze Slovenije Marijan Rožič. Prireditelje bo v viteški dvorani na gradu.

Na Martinov dan bo v Ptujju nadvse živahno. Prireditve bodo pred Mercatorjevo blagovnico in na Bakhovem trgu.

MG

Akvareli Andreja Božiča

Razstavna dejavnost, ki že nekaj let prihaja do izraza v jedriličju ptujskega hotela Poetovio, se je v zadnjem času razširila tudi na sprejemanje razstavljalcev iz drugih krajev. Kljub vsemu pa imajo še vedno prednost domači ustvarjalci, med katere sodi tudi Andrej Božič iz Ptujja, ki je tokrat v tem razstavišču prvič razstavil svoje akvarele. Božič se sicer aktivno vključuje v razstavno dejavnost, saj je pred nepolnim letom samostojno razstavjal v prostorih ptujske Perutnine, kjer je tudi zaposlen.

Božičevi akvareli, s katerimi se srečamo v hotelu, so nastali v tem letu, kar pomeni, da se je slikar resno posvetil poleg drugih obveznosti tudi likovnemu ustvarjanju. Ves čas, odkar slika, je usmerjen na motive iz narave, ki mu nudijo zaenkrat največ povezanosti z elementi, ki so ga zanimali na samem začetku. To so krajine, slikane zlasti v zadnjem času v privlačnih kompozicijskih odnosih, ki vsebujejo dovolj kontrastnih elementov, povezanih s skladno in zvočno barvitostjo.

Motivi, ki vznemirjajo Božičevo ustvarjalno fantazijo, so največkrat zajeti v okolici Ptujja. Vzodbuja ga tudi Drava s svojimi pritoki, saj je vse to področje s svojim širokim prostorom motivno dovolj dinamično in nudi nešteto možnosti za likovno izražanje. Božič na ta način brez improvizacije razvija posamezne elemente v originalne likovne celote in jih spretno povezuje z zemljo, vodo, arhitekturo, drevjem in nebom, pri tem pa nevsiljeno določa njihov kolorit. Tak-

šna povezava z naravo se zdi slikarju najprimernejša v smislu modeliranja konkretnih površin, pri čemer so možnosti za slikarsko izražanje neomejene.

Slikarsko se Božič usmerja tudi na naselja ob morju, ki mu nudijo predvsem možnost za kompozicijsko povezano obliko in kontrastov, obenem pa priložnost, da uporabi vsa likovna sredstva, ki jih nudijo motivi. Božič na izrazit način obravnava tudi staro kmečko arhitekturo, kjer prihajajo do izraza predvsem občutki za efektno kompozicijsko osnovo, ob kateri spretno razčlenja odnose tople in hladne barvitosti, ki so v celotni obarvnosti med seboj harmonično povezani in nudijo gledalcu vtis skladnosti in ravnovesja. Tudi slikar se ne želi zadovoljiti s povprečnim rezultatom, zato se trudi, da poudari v harmonični organizaciji slike svoje

ustvarjalne občutke.

V novejšem času se usmerja Božič tudi na slikanje cvetnih tihozitij. Nobenega pravega razloga ni bilo, da slikar aktivira svoje ustvarjalne sposobnosti na to področje izražanja. Očitno ga je privlačila možnost intenzivnejšega izražanja kolorističnih občutkov, ki prihajajo tukaj bolj do izraza kot v krajinih. Zato se je z navdušenjem vključil v to motivno neposrednost, kjer je v postopku dela zajetega več svežega slikarskega občutka in intenzivne barvitosti. Pri obdelavi tovrstnih motivov Božič namreč spojuje raznovrstnost in bogastvo oblik ter izključuje posamezne elemente, ki bi lahko negativno vplivali na oblikovni efekt. Zato njegove kompozicije s cvetjem delujejo pristno in izražajo želje avtorja, ki se trudi, da v vsaki sliki čim intenzivneje doživi in poudari koloristični izraz.

Božičevi zvočni barvni občutki delujejo v krajinih in tihozitijih enostavno in nevsiljeno, obenem pa vsebujejo smisel za kompozicijo. Tehnična realizacija je prilagojena tradicionalnim oblikam, ki vključujejo analitično vsebino, s sugestivno močjo pa vplivajo na harmonijo barvitosti. Na ta način njegovi motivi vsebujejo zanimivo prostorsko efektnost, kjer je odločujoč slikarski občutek. Ta je usmerjen na oblike likovnega delovanja in dinamiko posameznih elementov, ki se soočajo z uporabo kontrastov in vsebino kolorističnih variacij. Dopolnjuje jih lirizem, ki daje Božičevim akvareloom noto intimnosti. Ob vsem tem se javlja še komponenta občutljivosti, prisotna pa je tudi težnja za poudarjanjem raznovrstnosti in vrednosti, ki jih vsebujejo motivi.

Dr. Štefka Cobelj

Gostinci in prireditve

Kmečka mladina na zatožni klopi?

V temeljni organizaciji Gostinstvo Haloški biser Ptuj so v devetih mesecih letos imeli manjšo prodajo. Letni plan so uresničili z 71-odstotki. Manjša prodaja je v glavnem posledica manjše kupne moči in vedno večjih prodajnih cen. Na to pa je delno vplivalo tudi zaprtje bifejev v Vidmu, Muretincih in gostilne Novi svet v Ptujju v tretjem trimesečju letos. V devetih mesecih letos so imeli tudi manj nočitev, in to kar za 7398. Lani v tem času jih je bilo 27398, letos dvajset tisoč. Izpad je 26-odstoten.

Ob koncu tedna imajo ptujske gostilne največ obiskovalcev; največ je sindikalnih skupin, četudi ne več toliko kot v prejšnjih letih. V Haloškem biseru si zelo prizadevajo, da bi v svoje lokale privabili čimveč gostov, zato vse leto pripravljajo najrazličnejše prireditve. V tem tednu so v gostilni Pošta pričeli prodajati kostanjeve in druge jedi s petnajstodstotnim popustom. V hotelu pripravljajo sladice, pri Rožiki, v grajski restavraciji in v gostilni Breg pa je do začetka decembra še moč dobiti jedila iz baročne kuhinje. V gostilnah Haloškega bisera pa bo živahno tudi v novembru in decembru. V tem mesecu bo največ Martinovih jedi.

MG

Mladi kmetje, ki so se pred slabima dvema mesecema organizirali v občinsko Zvezo slovenske kmečke mladine, ki deluje v okviru ptujske mladinske organizacije, so pričeli delati takoj in v oktobru so v Kmečkem glasu in našem časniku objavili svoje pobude glede odkupa in odkupnih cen grozdičja, ravnanja kleti TOZD Slovenske gorice-Haloze ter pomisleke o doslednosti ocenjevanja kakovosti mleka pri proizvajalcih.

Pobude so dodobra razburkale predvsem Kmetijski kombinat in njegovi predstavniki so na skupni seji sveta za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu, gozdarstvu in na vasi ter koordinacijskega odbora za informiranje resno kritizirali delo kmečke mladine predvsem zaradi točke v pobudah, v kateri jim le ta oporeka glede kakovosti vin. Predstavniki kleti so menili, da lahko z vsemi strokovnimi metodami dokažejo, da ni tako, in zato so se nekateri med njimi ogrevali za to, da bi kmečko mladino tožili in da bi tožili tudi uredništva, ki so te pobude objavila. Predstavniki Kmetijskega kombinata so zahtevali javen preklic te izjave in trditve v Tedniku in Kmečkem glasu. V nasprot-

nem bodo sestavljali teh pobud na zatožni klopi.

Na sestanku je to obveljalo tudi kot sklep, na potezi pa je sedaj kmečka mladina. Sicer pa o njenem delu predstavniki Kmetijskega kombinata in Socialistične zveze v Ptujju menijo, da ni izbrala pravega načina in da bi morala imeti svoje programe delovanja oblikovane skupaj s Kmetijskim kombinatom, ne pa mimo njega ali proti njemu. Kmečki mladini zato priporočajo, da se oglasi pri njih in skupaj z njimi preveri svoje trditve iz omenjenih pobud.

Vprašanje je, kako se bodo mladi kmetje glede tega odločili. To je seveda odvisno od tega, kako prepričani so, da imajo prav. Prav gotovo pa je, da nova organizacije kmetov prinaša nova vprašanja in da je z njeno kritičnostjo potrebno računati, tudi kadar gre za nasprotovanje Kmetijskemu kombinatu. Mera samostojnosti, ki so si jo pri tem vzeli v kmečki mladini, je najbrž povsem razumljiva glede na zgodovino oblikovanja Kmetijske zadruge in Kombinata in razmer, ki jih imajo zasebni kmetje.

d. l.

Smeti — družba mrtvemumu?

Človek je izgubil vso vrednost. Človek je izgubil vse spoštovanje. Mrtev človek, ker mu niti mrtvemumu ne dovolijo mirno spat, in živi človek, ki mu ni mar okolja, ki ne izbira prostora, da lahko odvrže odpadke celo tja, kjer bo prej ali slej sam obležal. Nič bolj »dostojanstveno« kot kup papirja, oblačil, obutve in drugih odpadkov tik ob grobnici, čeprav je slabih 20 metrov stran postavljen zabojnik za smeti.

Fotografija in besedilo: Sonja Votolen

Voda usahne tudi, če je dovolj . . .

26. oktobra so bili stanovalci Arbajterjeve dve v Ptujju brez vode od 7. do 18. ure. Zakaj? Ni šlo za nobeno okvaro v sistemu, so povedali v tozdu Vodovod in kanalizacije DO Komunala, gradbeništvo in promet Ptuj. Stanovalci tega bloka kljub opominom — opominjali so jih dolge štiri mesece (od junija do septembra) — niso plačali vode. Kot je povedal vodja temeljne organizacije Albin Pišek, so jim po številnih protestih vodo znova priklopili, ampak samo za tri dni. V tem času pa morajo poravnati dolžni znesek. Dobavo vode bodo tudi v bodoče prekinili pri vseh, ki ne bodo plačali računov.

Delavci omenjene TOZD so pri svojem ravnanju upoštevali pravilnik o pogojih in načinu dobave in odjema pitne vode v območju občine Ptuj ter za gradnjo in vzdrževanje vodovodnih objektov in naprav. Ta je bil sprejet v letu 1982. V šestem poglavju — odčitavanje vodomeroval in obračun porabljene

vode — je v 30. členu natančno zapisano, kako je s plačilom vode. V sedmem poglavju — prekinitve dobave vode ter obveznosti upravljalca in uporabnikov pri dobavi in odjemu — pa so navedeni vsi v primeru, kdaj lahko pride do prekinitve oskrbe z vodo. Tako je v predzadnjem odstavku tudi zapisano, da se prekine dobava vode, če uporabnik ne plača računa po izteku plačilnega roka, ki je naveden v 30. členu, niti v 15 dneh po prejemu pisnega opomina (razen če gre za organizacijo združenega dela).

V tozdu morajo ekonomsko poslovati, materialni stroški jim naraščajo iz dneva v dan, in če bi vsi kasnili s plačili, potem je vprašanje, kako bi lahko organizirali nemoteno poslovanje. Poleg tega se zaradi dotrajanosti sistema srečujejo s številnimi drugimi težavami. Izpad vode v omrežju je 28-odstoten. Poleg tega niso redki primeri kraje vode. Okvara skušajo v najkrajšem času popraviti, najte-

žje pa je odkrivanje napak tam, kjer je gramoz, saj voda pronicava v notranjost in je napako resnično težko ugotoviti.

Blizu deset tisoč odjemalcev je v devetih mesecih porabilo 2.594.000 kubikov vode. Poleg občanov in OZD ter skupnosti ptujske občine so vodo iz ptujskega vodovoda dobile tudi ormoška, lenarška, slovenskobistriška in občina Maribor-Tezno.

Zavod za zdravstveno varstvo Maribor je ugotovil na osnovi odvzetih vzorcev vode in opravljenih bakterioloških in kemičnih analiz ter polletne strokovne analize stanja kakovosti vode, da je voda iz ptujskega vodovoda v času od januarja do konca junija letos ustrezala higienskim zahtevam pravilnika o higieni neoporečnosti pitne vode. Od skupno 443 odvzetih vzorcev je bilo neprimernih le 21.

MG

DAN PIONIRJEV

Za dan pionirjev smo se zbrali v telovadnici in izvolili nov odbor. Nato smo odšli na pohod po Cesti Olge Meglič. Na poti smo videli veliko živali. Ko smo prišli na cilj, smo dobili toplo malico. Bila je drugačna kot v šoli. Med potjo smo se ustavili pri nekem stricu, ki nam je dal vodo in jabolka. Bilo je lepo.

Barbara Lotrič

Včeraj smo praznovali dan pionirjev. Imeli smo pionirsko konferenco. Iz vsakega razreda je prišlo 5 delegatov. Delegati iz višjih razredov so poročali o svojem delu. Ob deseti uri smo imeli pohod v Krčevino. Zbrali smo se na velikem travniku. Pripeljali so nam toplo malico. Ko smo se vračali, smo dobili pri nekem stricu vodo in jabolka. Bil je sončen dan.

Bojan Skok

Na pionirski konferenci smo se domenili, kdo bo vodja pionirjev. Na cilju pohoda nas je čakala topla malica. Bil je pasulj. Bil je močno začinjeno. S pohoda smo se vrnili utrujeni, vseeno pa srečni.

Tina Štrafela,
vsi učenci 2. c
OŠ Olge Meglič

NA MENINO PLANINO

Hodim v planinski krožek. Zelo mi je všeč in ga rada obiskujem. Zadnji izlet je bil na Menino planino.

V soboto smo se zbrali na železniški postaji v Cirkovcah. Z vlakom smo se peljali do Celja. Pot je bila zelo zanimiva. Med potjo smo opazovali naravo. V Celju smo dolgo čakali na avtobus. Tam smo se igrali. Pot z avtobusom nas je peljala tudi mimo Braslovca, kjer je doma naš odlični smučarski skakalec Matjaž Debelak.

Ko smo prispeli do Gornjega Grada, smo krenili na pot. Šli smo po gozdu, kjer smo videli mnogo gob in druge podraste. Hodili smo dve uri. Veseli smo bili, ko smo zagledali kočvo. V koči smo malicali, nato pa se igrali. Zvečer smo bili krščeni. Dobila sem ime Triglavsko rožo. Zjutraj smo odšli na leseni stolp in potem po isti poti nazaj v dolino. Pot ni bila zelo dolga, vendar za me utrudljiva. Bolele so me noge. Potem smo se hitro vrnilo. Na avtobusom in nato z vlakom, odpeljali domov.

Po poti smo se pogovarjali, kako lepe so naše planine.

Maja Kodrič,
5. a, OŠ Cirkovce

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

domov. Stric Ljubo je rekel, da bo fotografiral gozd, saj je odet v tako lepe jesenske barve. Dolgo sem še opazovala pisani gozd, dokler ni izginil za ovinkom. Tina Brodnjak, 7. b, OŠ Gorišnica

SREČANJE MEDVEDKOV IN ČEBELIC

V vseh razredih naše šole se je oglasila tovarišica Sonja in povprašala, kdo bi bil pripravljen sprejeti na prenočišče tabornike, ki bodo prišli na srečanje v naše mesto. Letos smo vsi pri hiši postali taborniki in jaz sem se takoj odločila, da sprejemem dve tabornici. Tudi mamica in ati sta bila za to.

Bila je lepa sončna sobota.

POROČILO O ŠPORTNEM DNEVU

Športni dan smo imeli 22. septembra. Zbrali smo se ob 8. uri. Nato smo počakali svoje razrednike, da so nam razdelili listke. Skupaj smo odšli na igrišče in prvi razredi so pričeli tek. Čas je minil in tudi mi smo prišli na vrsto. Prvo smo tekle deklice, nato pa še dečki. Tovariš nam je dejal, da bomo tekle dva kroga. Ko je tovariš ustrelil, smo začele teči. V prvem krogu se nismo bile tako izmučene, v drugem pa smo skoraj omagale. Za nami so tekli sedmi in osmi razredi, nato smo odšli na malico. Ko smo se namalicali, je tovariš podelil priznanja, potem pa smo veselo odšli domov. Tako se je izteklo naš športni dan.

Lidija Žgeč, 6. b, OŠ Dornava

TRGATEV

Neko nedeljo nas je stric povabil v trgatve. Zraven smo vzeli nože in vedra. Pod hribom smo se zbrali in dobili malico. Odpravili smo se na delo. Med trganjem smo veselo klepetali. Vedro je bilo polno in stresla sem ga v brento. Brento je nosil Roki. Napolnili smo brento in Roki jo je odnesel v stiskalnico. V stiskalnici so stisnili grozdje in priteknel je mošt. Končali smo delo in šli na kosilo. Najedli smo se in se odpravili v gozd. V gozdu smo nabrali gozdne plodove. Domov smo se vrnili veseli in navdušeni nad trgatvijo.

Tina Štrafela,
2. c, OŠ Olge Meglič

HRANILNIK

Z varčevanjem so težave. Vedno, kadar si kaj zaželim, moram varčevati. Moj hranilnik-ječek modre barve je skoraj čisto poln. Lahko ga tudi sam odprem. Včasih vzamem ven nekaj denarja, zato ga nikoli nimam dovolj za tisto, za kar varčujem. Varčujemo skoraj vsi ljudje na svetu.

Igor Surič, 2. b

KAKO VARČUJEMO PRI NAS DOMA

Mi smo štirčlanska družina. Živimo v velikem stanovanju. S sestrico imava svojo sobico. Morava jo čistiti in lepo čuvati. Mamica v času nižje cene električne energije čisti, pere, lika in kuha. Nama s sestrico plete, ponovno para in spet plete, krpa, šiva in vse skrbno zлага v omare. Navajamo se, da sproti ugašamo luči, bojler, radio in v času kurjenja zapiramo vrata in okna. Zaradi velikih življenjskih stroškov smo se odpovedali večjim količinam čokolade in bonbonov. Naš ati tudi dela cele dneve, da lahko bolj živimo.

Maja Haladea, 2. a

Svoje goste smo pričakali pred Klubom mladih. V svoje varstvo sem sprejela Meto in Nevenko iz Ljubljane. Najprej sem ju odpeljala domov, kjer smo se okrepčale. Zatem nas je ati odpeljal na grad, kjer smo si ogledali sobane in viteško dvorano. Nato smo jima razkazali še druge zanimivosti. Odšli smo domov. Po večerji smo se še dolgo v noč pogovarjale in zabavale, nato pa hitro zaspane. Zjutraj nas je mamica poklicala k zajtrku. Mojima novima prijateljicima je mamica podarila neke spominkov. Ob določeni uri smo Meto in Nevenko odpeljali na dogovorjeno mesto. Ob slovesu mi je bilo zelo hudo. Čez dva dni pa sem bila že boljše volje, saj sem na mizi zagledala njuni pismi. Še naprej si bomo dopisovale.

Naslednji dan je zopet prišla tovarišica Sonja. Nam, gostiteljcem se je zahvalila in tudi nam poklonila BILTEN, v katerem je tovarišica Erika predstavila naše zanimivo mesto.

Tadeja Potočnik,
5. r., OŠ Franca Osojnika

DAN MRTVIH

Leto je spet naokrog in tu je prvi november, dan mrtvih. To je čas, ko se spomnimo pokojnih sorodnikov in prijateljev, vseh, ki smo jih imeli radi. Postojimo tudi ob grobovih borcev, ki so dali življenja za dragoceno svobodo. V spomin jim prižigamo svečke in darujemo cvetje.

Tudi jaz pridem tedaj na pokopališče in postojim ob grobu svojega dedka. Zazrem se v plamen sveče, ki se dviga proti nebu in si mislim: kako lepo bi bilo, če bi dedek še živel. Vsak dan sem ga obiskala ob njegovih postelji. Pripovedoval mi je o dogodkih iz svojega življenja. Sedaj pa je veliko drugače, saj pred sabo vidim grob, cvetje, sveče in sliko, na kateri je le njegova podoba. Obiščem še grobove obeh sošolcev, ki jima je prežgodaj ugasnil plamenček življenja.

Na dan mrtvih je na pokopališču vse polno ljudi, ki prinašajo cvetje in urejajo grobove. Lepo pa bi bilo, če bi bili grobovi tako urejeni skozi vse leto in ne samo na prvi november.

Vesna Strelec, literarno-dopisniški krožek, OŠ Markovci

PISMO PRIJATELJU V TUJINO

V zadnjem pismu sem ti obljubila, da ti bom pisala šele po počitnicah. Obljubo držim.

Vem, da si ti med tem, ko smo mi imeli počitnice, pridno hodil v šolo. Verjamem, da ste vsi zdravi in dobro razpoloženi. Počitnice so hitro minile. Imeli smo vroče poletje. Julija smo se hodili kopat v toplice. Vsak dan je bilo zabavno, saj se je tukaj zbirala vsa mladina. Toplice se niso nič spremenile. Vedno je gneča, voda pa je bolj, včasih pa manj umazana. To nas ne moti. Veliko skačemo, plavamo, se lovimo. Igor je zopet imel veliko smolo. V semaforiziranem križišču mu je z BT-ja pomagal avtomobilist tako temeljito, da so ga krpali na kliničnem centru v Ljubljani. Zdaj je že na nogah.

Tv program je nabit z ameriškimi nadaljevanjami.

Avstria smo preživeli na morju. Plaža slaba, hrana in spanje tudi, družba pa nepozabna. Starši so posvelji, nas pet sestričnic pa je uživalo.

Hvala za fotografije, ki si jih poslal v zadnjem pismu.

Želim ti mnogo uspeha v šoli. Tudi sama sem se odločila, da se je bom resno lotila. Lep pozdrav vsem tvojim in tebi.

Tamara Zarkovič,
6. b, OŠ Olge Meglič

JESEN V NAŠEM KRAJU

Tudi v naš mali kraj je prišla jesen. »Jesen-rumena, dobra žena« pravijo. Vendar ta rek letošnjo jesen skoraj ne drži.

Zavito v jutranjo meglo, sončece pozdravlja naš kraj. Oglasijo se traktorji in povedo, kako slovenski kmet ljubi svojo zemljo. Vendar široko polje, na katerem se že kažejo težko pričakovani znaki jeseni, nič kaj prijazno ne pozdravlja kmeta. Pod repnim listjem se debeli repa. Kuruza pa obdana z jutranjo zarjo čaka, da jo oberejo.

Pa kaj pomaga prelepa kuruza, debela repa, ki je dobra tudi za v lonec! Ob pogledu na krompir tudi mestnega človeka stisne v srcu. Jesen pa kakor v opravičilo za slab krompir riše svoje sledove na sadje.

Klopotci s petjem vabijo obiskovalce na sončno grozdje, ki visi z brajd. Otroci zelo radi jemjo grozdje, čeprav nas velikokrat prehitijo požrešni skorci.

Listje na drevju se barva z lepimi jesenskimi barvami, ki jih je zelo težko prenesti na slikarsko platno.

Veje dreves pa se šibijo pod težkimi plodovi. Skoraj vsaki hiši daje lep videz kakšna jablana, ki je kar »nabita« z velikimi in lepo rdeče obarvanimi sadovi. Še malo, pa ne bo več slišati prelepih pesmi, ki jih ptice ščebetajo na žicah. Zapustile nas bodo ptice selivke, ptice, s katerimi smo med letom delili prostor pod napuščem.

V naš kraj je prišla jesen. Zlatorumena jesen, ki s svojimi prijetnimi čari lepša naš kraj.

Saša Peršoh,
7. b,
OŠ Cirkovce

jih sonce ogreje. Tudi mene zebe, zato se peljem počasi.

Ze sem pri drugem ovinku. Pozdravi me bučno brnenje motorne žage, kjer delavci neutrudno garajo. Kazalca na uri kaže tričetrt na osem. »Treba bo pohitei.« pomislim in začnem hitreje poganjati pedale. Ti se bleščijo, ker nanje sijejo sončni žarki. Prestavo naravnam na najhitrejšo in visoki drogovci hitijo mimo mene. Od daleč zagledam kapelico. Na tej cesti ni več drobnega kamenja. »Kaj že imamo na urniku?« pomislim. »Aha, gospodinjstvo. Oh, četrto uro pišemo 1. šolski spis.« Začnem opazovati okolico, skoraj zapeljem čez poveljnega ježa, ki mu iz trebuha štrli črevo. Sem sto metrov pred šolo. V razblinjajoči se megli vidim šolske prometnike ali policaje, kot jim rečemo učenci.

Na desni strani je uvela kuruza. Prišla sem. Učenci ob oknu mi nekaj kričijo, vendar jih ne slišim. Kolo pospravim pred šolo in z nosom, rdečim od mraza, končno stopim v topel hodnik.

Mihela Hergan,
7. r.,
OŠ Cirkovce

NA IZLET V KICAR

Bilo je prelepo jutro. Rosa je izginjala v toplih sončnih žarkih. Jutranji žarki so mi skozi okno prodrli do oči. Zbudil sem se. Z okornimi koraki sem pristopical v kuhinjo. Vsi so bili že pokonci. Zajtrkoval sem. Nato sem stekel z žogo na igrišče in pričel metati na koš. Nisem bil razpoložen. To me je razjezilo in raje sem šel domov. Prišel sem brati knjigo Dvojne počitnice. Tudi tega mi je bilo zadosti. Tedaj mi je sinila v glavo genialna zamisel. Kot blisk sem bil pri kolezu in že sem peljal skozi vas. Pot me je pripeljala do reke Pesnice. Tam je zbirališče vseh plavalcev in neplavalcev. Ko sem prišel do cilja, je bilo tam polno najstnic in najstnikov. Med njimi sta bila tudi moj sošolec Robi in njegov brat Andrej. Nekateri so se kopal, nekateri ne. Tudi tam mi je postalo dolgčas, toda Robi se je nečesa domislil. Predlagal je, da bi šli k Juretu v Pacinje. Jaz sem bil za to. Tudi Andrej se ni upiral.

Ob Pesnici smo se peljali vse do Pacinje, natančneje do mosta. Ob poti smo srečevali jate ptic, ki so imele na travnikih stanke. Čim bolj smo se oddaljevali od Dornave, tem bolj je začelo Andreja skrbeti. Gledal je na uro in tarna. Skrbelo ga je, ali ga mogoče išče mama. Naposled smo le prišli do mosta. Do Jureta je bila sedaj cesta asfaltirana. Izza ovinka se je prikazala Juretova hiša. Z vsvo hitrostjo smo se zakadili do nje. Pozvonili smo enkrat, dvakrat, trikrat in še tedaj se ni nihče javil. Poizkusili smo sami odpreti vrata, vendar so bila zaklenjena. Nasmehnil sem se Robiju in odpravil smo se domov. Nismo še prišli do križišča in že se je Robiju zopet posvetilo. Spomnil se je, naj bi šli k Sašu. Zopet sem se strinjal, Andrej pa je nagubal obraz in rekel: »Kaj? Tja pa že ne grem! Še sedaj me preveč bolijo noge.« Toda midva z Robijem sva bila trdno odločena, da greva. Rekla sva mu: »Pa

Toda pot je peljala še dalje, in to po makadamski cesti. Niti ga nisem uspel vprašati, ali je še daleč, že je vzkliznil: »To je njegova hiša!« Srce mi je poskočilo. Vendar je bila ta hiša na takem položaju kot nekakšen grad. Zopet kratka, a strma cesta do hiše. Ker sem bil od poti zelo izmučen, sem do hiše kolo potiskal in Robi prav tako. Prišla sva do hiše, a takrat me je Robi razočaral. Prijel se je za glavo in rekel: »To ni njegova hiša. Še naprej je.« Šla sva dalje in zopet hiša na podobnem položaju kot prejšnja. Nisem se čudil, da se je zmotil, ko pa je Saševa hiša podobna, enake barve in na podobnem položaju. Ločilo ju je le to, da ima Saševa mama rada rože, na oni hiši pa ni bilo nobene. Zopet sva potiskala kolo. Ta hiša je bila prava. Najprej naju je pozdravil majhen psiček. Potem sva pozdravila staro žensko in rekla je: »Sašo je na morju!« Tedaj sem bil resnično jezen na Robija.

Naslednji najin cilj je bil dom.

Ko sva se peljala nazaj po asfaltne cesti navzdol, mi je jeza ponehala. Robi se mi je zadržal: »Ne pozabi na psa!« Previdno sem se peljal po skrajni levi navzdol in se daleč izognil pasji uti. Takrat pa se je prikazal čisto majhen psiček in s tankim laježem zalajal. Izkazalo se je, da tu nekaj smrdi. Robi si je hudega psa po moje izmislil. S polno hitrostjo sva drvela naprej in pridrela v Spodnji Velovlek. Veter, ki je švilgal mimo mene, mi je odpihnil jezo. Z Robijem sva bila zopet stara prijatelja. Tedaj pa sem se tudi jaz nečesa domislil. V tretje gre najraje. Prigoni la sva do Sandijeve hiše. Zopet sva pozvonila. Nihče se ni oglašil. Tudi klical sva ga, a vse zaman. Skupaj sva se peljala po isti poti nazaj do Pacinje. Pri Juretu sva še enkrat pozvonila, a zopet ni bil nihče doma. Že sva drvela proti domu.

Domov sem prišel lačen, žejen in izmučen. Prišel sem malo pred kosilom. Z užitek sem ga pojedel in šel spat.

Mamica ni vedela, kje sem bil. Mislija je, da sem bil pri Pesnici. Pozneje sem izvedel, da je bil tudi Jure na morju, Sandi pa se je potepal pri prijatelju.

Ta zgodba pa ne bi bila zgodba, če bi imela le senčne strani. Ena od sončnih je, da sem lahko sedaj napisal spis. Še bom šel v daljni Kicar — seveda daljni za Makedonce.

Peter Debeljak,
6. a,
OŠ Dornava

NARAVOSLOVNI DAN

V sredo smo imeli prvi naravoslovni dan. Zbrali smo se pred šolo. Z avtobusom smo se odpeljali na Pohorje.

Prispeli smo in si ogledali okolice. Na zgornji postaji žičnice nas je tovariš razdelil v skupine. Vsaka skupina je dobila svojega vodnika.

Odpravili smo se na pot. Najprej nam je pokazal tablo gozdne učne poti. Spotoma nam je razlagal o živalih, rastlinah, požarih, čistoči in lesu. Nekateri so se povzpeli na razgledni stolp, vendar zaradi megle niso videli okolice. Vračali smo se po drugi poti. Odpeljali smo se v Maribor in si ogledali akvarij. Videli smo različne vrste rib, pajkov, želve in kače. Lahko smo si kupili razglednice, značke in broške.

Vrnili smo se v avtobus in se odpeljali domov.

Ksenja Kores,
6. c, OŠ Toneta Znidariča

NAŠ DAN PIONIRJEV

V četrtek, 29. septembra, smo učenci cirkovske osnovne šole praznovali dan pionirjev. Zbrali smo krompir za šolsko mlečno kuhinjo. Ob 8. uri smo se zbrali pri gasilskem domu v Sp. Jablanah. Potiskali smo voz, na kate-rega smo vsipavali krompir. Do 10. ure smo pobrali krompir in ga potem peljali v šolo. Po malici smo imeli pionirsko konferenco. Kdor je želel, se je lahko ob zabavni glasbi zavrtel na šolskem igrišču.

Saša Peršoh,
7. b, OŠ Cirkovce

KAKO VARČUJEMO

Varčevanje je danes zelo potrebno. Doma vse manj kupujemo stvari, ki niso nujno potrebne. Tako sem se letos odpovedal novim barvicam. Porabil bom stare. Doma varčujemo z vodo in elektriko, redno ugašamo luči. V šoli pazimo na šolsko pohištvo. Pri malici moramo vse pojedsti. Papiirja ne mečemo v koš, ampak ga odpeljemo na odpad.

Nikola Seničič, 2. a

MOJA POT V ŠOLO

Doma sem v Zg. Jablanah. V šolo se vozim s kolesom.

Vsako jutro, ko se zbudim, pomislim na šolo. Zlezem iz tople postelje, se umijem, oblečem, najem in krenem na pot. Z zavestjo, da bom zopet sedela šest ur, sedem na kolo. Zalostno se peljem iz hiše po asfaltne cesti, na kateri je polno kamenčkov. Spotoma vidim na cesti ljudi pri klepetu in jih pozdravim. Hiše stojijo stisnjene skupaj, kakor da jih je strah osamljenosti.

Naredim prvi ovinek. Tukaj se veriga hiš konča. Vso pot me spremljajo vsaj meter dolge koprive in zelena trava čakajoč, da

pojdi sam domov!« Šli smo vsak svojo pot.

Sama sva se peljala še enkrat mimo Juretove hiše in že sva zapustila Pacinje. Med dolgočasno vožnjo sva srečala traktorje Kmetijskega kombinata Ptuj. Naposled sva prišla v Spodnji Velovlek. Ker nisem vedel, kje je Sašo doma, sem jo ubral kar naravnost, Robi pa je zavil na stransko cesto, ki je peljala navzgor. Pohitel sem za njim in skupaj sva se vzpenjala. Klanca ni in ni bilo konec. Nato me je Robi opozoril: »Pazi, tu je hud pes. Hitro se pelji mimo!« Tega »čuka« sva se rešila. Nisem ga videl, mogoče je tako tudi boljše. Končno sva le prišla do vrha.

Nazadnje še, prijat'li . . .

(Nekaj utrinkov z zborovanja slavistov v Mariboru, predvsem z ekskurzije po Slovenskih goricah)

Tri meglena oktobrska jutra, a sončne dneve smo slovenski slavisti namenili svojem letnemu zborovanju — letošnje je potekalo v Mariboru, pod gostoljubno streho Pedagoške fakultete. O samem strokovnem delu, ki je potekalo v četrtek in v petek, 13. in 14. oktobra, v obliki predavanj (naj omenim le tista o generalu, pesniku in ljubitelju knjig Rudolfu Maistru) in razprav o njih ter spremljevalnih aktivnostih, se ne nameravam razpisati, saj smo bili mnogi slavisti tam, javnost pa verjetno vsaj kaj malega ve o tem, da se je nekaj dogajalo. Morda bo posebno zanimivo dejstvo, da smo se člani Slavističnega društva Slovenije v celoti pridružili Odboru za zaščito človekovih pravic ter da smo napisali izjavo, s katero dajemo podporo slovenski politiki in se zavzemamo za enakopravnost slovenskega jezika; vredno se je zamisliti ob besedah: »Kdor (kot slovenski delegat v državnih organih) govori v drugem jeziku (navadno srbohr. s slov. naglasi oz. značilnostmi), s tem že zanika enakovrednost svoje materinščine.«

Pred vsakim zborovanjem pa sem se vedno že vnaprej veselila strokovnih ekskurzij, ki so navadno organsko povezane z tematiko zborovanja. Nekatera od teh potovanj so mi še posebno v spominu: med zborovanjem v Portorožu smo prepotovali tudi del Tržaškega s Trstom (torej slovenske zamejstvo); s strokovnega dela na Bledu smo se odpravili na Korosko (tudi slov. gimnazijo v Celovcu smo si lahko dobro ogledali), predlansko zborovanje v Ljubljani pa je vključilo kar v svojo sredino ekskurzijo po Došenjski (v letu ob 400-letnici smrti Primoža Trubarja smo bili seveda v njegovi Raščici); po letu premora — lanskega zborovanja se namreč nisem udeležila — sem letos takoj po prejemu obvestila že videla s soncem obsijane, z jesenskimi barvami še olupšane slovenjgoriške griče. Takoj sem sklenila: soboto, sicer dela prost dan, bom »darovala« temu poučnemu

vandranju po lepi severozahodni Sloveniji, še posebno zato, ker nas bodo vodniki (profesorji slov. jezika) popeljali k domačijam mnogih znanih Slovencev.

Sobota, 15. oktobra, nas je sicer pričakala z gosto meglo, a vsi udeleženci ekskurzije (bilo nas je za 4 avtobuse) smo se nadejali sonca vsaj na vrhovi prijazen Slovenskih goric, kamor smo krenili že pred 8. uro. Najprej smo se ustavili v Zavrhu, kamor je zahajal na počitnice general in zavedni Slovenec Rudolf Maister. V zadnjem dopoldnevu se megla še ni dvignila, prav tako nas je z meglo razočaral tudi Destrnik (ustavili smo se v spomin na ljudskega pesnika Volkmerja — po njem nosi ime ulica v Ptuj, v kateri domuje tudi Srednješolski center!). O tem biseru Slov. goric smo bili namreč skoraj povsem prepričani, da nas bo pozdravil s soncem obsijan. Na zadnjem delu poti pri naslednji etapi (od Destrnika do Juršinec) je našo množico — tokrat pešcev — prehitelo nekaj osebnih vozil — v njihovih vozniških smo domačini prepoznali novinarja Večera Jožeta Slodnjaka, pa Marjana Šnebergerja, novinarja in povezovalca ptujskega Radio-Tednika, in njegove sodelavce. Vsi pa smo bili namenjeni k istemu cilju: domačiji oz. roj. hiši dr. Antona Slodnjaka v Bodkovičih pri Juršincih. Omenjeni so zdaj prijazno skrajšali pot klanecu najstarejšima udeležencema ekskurzije: Maistrovemu borcu Zmagu Porekarju in mariborskemu igralcu Franju Vičarju. Pred ploščo na roj. hiši je o znanem slovenskem literarnem zgodovinarju in pisatelju A. Slodnjaku spregovoril prof. Ivo Arhar — vse v izbrani in poznavalski besedi; Marjan Šneberger je navdušil poslušalke (te so obžaloval, zakaj ga bolj ne poznajo po vsej Sloveniji) z odlomkom iz Slodnjakovega romana Pohoje — obraz. Resnično pretresel pa me je nastop, ki je sledil: Franjo Vičar, po letih in do tedaj tudi po videzu starih — opiral se je na palico — nenadoma le-te sploh ni več potreboval, vsa postava se je vzravnila, ko je izrekel prve besede Prešernove Zdravljice. Kot nam je verjetno tudi njemu pomenila ta izredna pesem ne samo eno recitacijo od mnogih, ki jih

je v svojem življenju nanizal, temveč ponovno priznanje narodne zavesti, izpoved ljubezni do naroda, jezika, domovine in borbenosti, če bi nam kdo vse to ogrožal. Tovariš Vičar je svoj nastop obogatil še s svojimi spomini na rojaka in prijatelja Slodnjaka in že bi morali kreniti dalje, a so nas prijetno presenetili Slodnjakovi (ti tudi živijo na domačiji) s topló belo potico, domačim kruhom in mostom, jabolka pa so se nam kar sama ponujala spotoma tja in nazaj k avtobusom.

Da živijo v Slovenskih goricah gostoljubni ljudje, smo poleg Slodnjakovih spoznali tudi v Črešnjevju, kjer smo obiskali skromno, s slamo krito hišico — rojstni dom slov. jezikoslovca Petra Dajnka (vsaj o njegovem črkopisu, dajnci, bodo mnogi bralci morda še kaj vedeli iz šole?). Tu so nas njegovi že daljni sorodniki pogostili z jabolki, pridelanimi na bio način ali (po domače): neškropljena, a prav lepa in slastna jabolka so nas vabila iz velike košare. Koroska Slovenka Marija Špiler, profesorica na slov. gimnaziji v Celovcu, si jih je nabrala še »za seboj« — poleg duhovne hrane s predavanjem bo svojim kolegom ponudila tudi nekaj druge, telesne, pa čeprav le v obliki drobnega »zlatopramenega« jabolka.

Ustavili smo se še marsikje, npr. v Bučkovcih, Radencih (kjer smo poskrbeli za ugodje sitih želodcev), pri Sveti Trojici ali Gradišču v Slov. goricah; marsikje smo kar spotoma zvedeli, kdo izmed pomembnih Slovencev — književnikov ali jezikoslovcov, slovničarjev se je tu morda rodil, živel ali služboval; za vse bogastvo možnosti nam je namreč zamanjkalo časa, čeprav je volje bilo sicer dovolj.

Ne nazadnje pa smo morali vsaj bežno pomisliti na večerno pot do svojih domov, na družine, sobotni večer in konec tedna, ki bo zdaj trajal le še v nedeljo, preskromno za vse, kar bo treba postoriti pred pričetkom novega delovnega tedna.

Karolina Pičker

NOVEMBER — MESEC KNJIGE

Knjiga — najboljša prijateljica

Knjiga je res človekova če že ne najboljša, pa prav gotovo dobra prijateljica. V novembru — mesecu knjige to še posebej radi povemo. Toda koliko je knjiga dostopna, je zgodba, ki že nekaj nima srečnega konca. Res, da je naša knjiga bila vedno dražja, saj je tiskana za omejeno jezikovno področje. Danes, ob padanju življenjskega standarda nasploh, pa je postala še posebej nedosegljiva. Pa to ne bi bilo tako zelo hudo narobe, če bi lahko do knjig prišli v knjižnicah.

V Ljudski in študijski knjižnici v Ptuj se je obisk v devetih mesecih letos povečal za 20 odstotkov v primerjavi z enakim obdobjem lani. Kljub temu da so za nakup knjig namenili veliko več sredstev kot lani, pa so jih zaradi velikih podražitev lahko kupili precej manj.

V letošnjem letu so v knjižnici res uvedli celodnevno izposojno v mladinskem oddelku, odprli videoteke, glede na padanje kupne moči prebivalstva računali na več bralcev, pa jih je dvajsetodstotno povečanje števila obiskovalcev vendarle našlo nepravilno. Gre za to, da delo opravljajo za enakim številom delavcev in kupijo manj knjig kot pred leti. Izposoja tako predstavlja že pravo ozko grlo, saj so v knjižnici pred nekaj leti povečevali odpiralni čas in s tem sledili potrebam uporabnikov, niso pa nismo sledile tudi nove zaposlitve. V ptujski knjižnici, ki ima tri oddelke, imata dva celodnevno izposojno, v njej je zaposlenih pet izposojevalcev, v študijskem in mladinskem oddelku pa v dopoldanskem času še knjižnični manipulant. Povečuje se obisk,

Prostor za izposajo, branje, svetovanje, poslušanje kaset in še kaj v mladinskem oddelku ptujske knjižnice (Foto: I. Ciani)

še posebej v popoldanskem času, kar pomeni, da bi morali število izposojevalcev takrat povečati. Na povečanje števila delavcev pa tudi v bližnji prihodnosti ni računati, saj so ukrepi varčevanja v družbenih dejavnostih znani. Enako je tudi pri nakupu knjig, saj lahko namenijo zanje in za periodiko le 11 odstotkov denarja, ki ga dobijo za svojo dejavnost od občinske kulturne skupnosti. Osnovna dejavnost knjižnice je nakup knjig in izposoja, pa so se razmere v zadnjih letih postavile na glavo. Če so še leta 1982 stroški za najemnjino znašali 2,8 odstotka vseh sredstev knjižnice, so letos ti stroški že 8,4 odstotka. Takih stroškov, na katere delavci knjižnice nimajo vpliva, pa je seveda še celavstva.

Tako pa lahko blizu 42.000 bralcev, ki so si v devetih mesecih letos izposodili prek 100.000 knjig, samo upa na boljše čase (skupaj z delavci knjižnice) in v novembru, mesecu knjige, malo glasneje spregovori o tem, da denarja za knjige ni več; tudi za šolske knjige ne, zlasti za visokošolski študij, pa žal tudi knjižnica kupi vedno manj izvodov tega ali onega učenika.

Knjižničarji ptujske knjižnice pa morajo dodati problemu prejemnega nakupa knjig tudi prostorske probleme. Za zdaj imajo novo knjižnico še na papirju, upajo pa, da bodo lahko v naslednjem srednjoročnem obdobju svoje načrte o knjižnici v Malem gradu tudi začeli uresničevati.

NaV

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA GOSTOVALO V PTUJU

Ljudožerci

Dogajanje igre je postavljeno v leto 1945, v leto, ko se vojna končuje, kar

naj bi nekako opravičilo kanibalizem. Sicer pa je očitno zveza s srednjim ve-

Prizor iz Ljudožercev.

(Posnetek: Fotoateljje Pavšič-Zavavlav.)

NaV

Po ogledu Ljudožercev Gregorja Strniša ostaneš brez besed. Ljudožerci so zelo draščična igra, polna ubojev, izdaj, perverznih spolnih iger, predvsem pa krvi in mesa, človeškega mesa. Skozi vso igro to človeško meso žrejo; nič jih ne moti, da je to tudi meso njihovih najbližjih. Kruta igra, ki razkriva kanibalizem, ki je še vedno tabu, za Strniša pa povsem legitimni del človeškega življenja na zemlji. Strniša pa meni tudi, da človekovo tuzemsko življenje ni vse. Zato je ta igra polna zgodb in naukov cerkvenega očeta, pesmi o zvezdah in prostosti in nastopov mrtvih, ki so še vedno dejavni, z živimi pa se srečujejo ponoči in v sanjah. Tako torej posvetno življenje, v katerem se ni mogoče izogniti žretju in pobijanju, ni vsa resnica človeka in vesolja. V svetu obstajajo različne oblike bivanja, med katerimi je sicer smrt ločnica, ni pa končna točka, ob kateri se vse ustavi. Celo nasprotno, smrt pomeni prehod v odprtost, v spoznanje, pot do bistva in končno do neskončne božje milosti.

»Mi smo ne hodili v vrtec,« se zdaj oglasi žena, »te jih je treba lepo obleči, duma pa lahko ležejo okoli kak cigani.«

»Tam bodo imeli svoj red, čisti bodo, lepo se bodo najedli . . . Ali vam to nič ne pomeni?« potrkva Mirka na njeno materinsko srce. In čaka, da bo spregovoril oče. Tedaj pa Matjažek prinese iz izbe pol hleba kruha in nož. S kosom kruha, ki naj bi si ga njegova tovarišica odrezala, želi otrok izničiti očetovo in materino togost. In ko Mirka pogleda dečka po laseh in si odreže kruha, oče spregovori: beseda še ni prijazna, spregovoril pa je le in Mirka ve, da ne bo odšla, dokler se ne pogovorita.

»Enega sen van da, kaj bi še te radi?« dvigne glavo in jo pogleda.

»Zakaj bi te moja deca mogli tan jesti? Mi se lahko vsi z ene skleda najemo.«

Matjažek se ne gane od svoje tovarišice. Njegova navzočnost mehča očetovo togost, dokler nazadnje ne odloži oklepa in se ne vda: »Te pa zjutra naj ali grejo vsi štirje . . .«

Domovina je ena — nam vsem dodeljena
(Mimi Zajec, iz Knjige spominov)

Kako mogočno je življenje v Domovini — tako mladi, šele osvobojeni — pljusnilo tudi do nas, tudi ob naš Dom!

Slovenske gorice se prebujajo, viničarski človek si išče svoj prostor pod soncem. Njegovi otroci z zastavicami v rokah stopajo med gorici in v dolgi vrsti po dva in dva, držeč se za roke, in proslavljajo priključitev Slovenskega Primorja k Jugoslaviji. Z našega Doma veselo plapola zastava, naša trobojinka! Naš prvi šestnajsti september!

Doslej so otroci iz viničarji poznali svoj mali svet, kolikor so ga mogli zaobjeti z očmi, glede na to, ali je viničarja na vrhu griča ali v senčnati grabi. Tam spodaj je Ljutomer, že na ravnini, že na robu njihovega sveta. Zdaj pa . . .

Narisali smo si zemljevid: na tla, seveda — na tla v učilnici, saj nimamo table, nimamo papirja . . . Na tem malem prostoru smo daleč raztegnili meje njihovega sveta.

»Vidite, otroci, kje je Slovensko Primorje? In morje!«
Kaj se dogaja v njihovih glavicah? Kako v mislih premagujejo prostor, da bi segle do krajev, kjer so tako dolgo živeli naš zasužnjeni bratje? . . . Kakšno je v njihovih mislih morje — velika voda, slana voda, ki nosi ladje in parnike?! Kako da je tam toliko vode, tukaj pa je sleherna kapljica vode dragocena! . . .

KATJA ŠPUROVA VRTEC V JERUZALEMU Kronika nekega učlovečenja

24. nadaljevanje

Vse to je abeceda, ki se je učimo tudi ob naših velikih in malih praznikih.

Lahko bi rekli, da so vsi naši dnevi v vrtcu veliki dnevi. Pa vendar so med njimi takšni, ki si jih bomo posebej zapomnili, in takšen je tudi ta pozni septembrski dan. Kronist ga ni posebej zapisal, čeprav bi moral biti zapisan z rdečimi črkami; ob takšnih dnevih najbolj rastemo, dohitevamo čas, ki je šel mimo teh krajev kakor mimo slepev . . .

Otroci stoje v vrsti, s košaricami v rokah; odpravljamo se v gozd. Nenadoma pa — pred Domom je zahupal avtomobil! Otroci vztrepetajo, prhnejo v hišo in že vrešče tečejo na stopnice, da bi se poskrili po sobah.

V hiši nastane preplah. Na mah smo vse ženske skupaj. Iz avtomobila stopi prijeten mlad fant. Poslali so ga z okraja: »Da vi že veste, zakaj,« se nasmehne.

Obrnem se k Danici: »Sprehod odpade! . . . Previdno otroke dol! . . .«

To so še vedno naši prvi koraki — tisti najtežji!

Primem za roko dva najbolj pogumna: Pepeka in Stankeca. Malo se upirata, a ker ju držim, premagujeta strah. Potegnem ju čez vezni prag: zgoraj si Danica in Lizika prizadevata, da bi spravili otroke na stopnice in v vežo. Voznik se je vrnil do avtomobila, odprl vratca in naslonjen nanj čaka.

S težavo privlečem svoja dva junaka v bližino avtomobila. Trdno se mi oklepata roke in ne morem reči, ali se bolj bojita neznanega človeka ali neznanega vozila.

Najprej se sama dotaknem karoserije, nato se je dotaknem še z dečkovo roko.

»No, Stankec, bodi junak!« namignem drugemu dečku. Ta dvigne roko do sive pločevine, a jo naglo umakne, kakor da se je opeknel. A že naslednji hip znova dviga roko. Ker se nič ne zgodi, postaneta dečka pogumnejša. Izmenoma se dotikata s prsti strehe in kdaj pa kdaj pogledata nazaj proti veži, od koder kukajo najbolj pogumni ali najbolj radovedni.

Voznik stopi na drugo stran avtomobila in odpre vrata.

»Pridita, junaka, nič se ne bojita!« vabim dečka za sabo. Ko pa se sklonim, da bi zlezla na sedež, se znova prestrašita, hočeta me zadržati. Tedaj pa voznik sede za volan in prižge luči. Dečka se mi skušata iztrgati iz rok, a ju trdno držim. Tudi otroci, ki so že prišli iz veže, se z vrisčem umaknejo nazaj. Voznik pa privabi dečka k lučem. Plahostipata debelo, veliko stekleno oko, ki ponoči razsvetljuje cesto, da avtomobil lahko vozi kakor podnevi. Radovednost postaja močnejša od strahu. Oči so še solzne, obraz pa se že smeje. Slišim Danico in Liziko, kako prigovarjata otrokom: »Nič nede hudega . . . nič nede hudega . . . gremo . . . še mi gremo gledat . . .«

Tedaj pa se voznik skloni v vozilo in pritisne z roko na hupo. Iz avtomobila plane oster, predirljiv krik. Dečka planetata nazaj proti veži, tudi otroci so izginili z dvorišča. A Pepek in Stankec se na pol poti ustavita, obotavljajo se vračata in se me znova krčevito okleneta. Voznik ju prime za roko, da bi si ogledala hupo in tudi sama pritisnila nanjo.

Počasi, korak za korakom se iz veže približujejo otroci. Veliko strahu je treba premagati, preden se naposled zberemo okoli vozila. Voznik sedi za volanom in nam razkazuje notranjost avtomobila. Otroci vidijo, da ne more steči sam od sebe, odvisno je od človeka, kdaj se bo premaknil in kako dolgo bo tekel. Z lučmi si razsvetljuje cesto ponoči, s hupo jo tako rekoč pometa, da ne bi v naglem diru koga podrl ali povozil; z njo opozarja nase tudi druga vozila.

Veselo gleda otroke in jih vabi, naj sedejo k njemu. Otroci pa se krepko držijo za roke, ne ganejo od Danice in mene. Ko voznik pritisne na plin, da motor zabrni, se prestrašeno umaknejo. Za zdaj je avtomobil še prevelika neznanaka zanje, prebučen je še za njihov tihi svet; še odrasli, ki prihajajo mimo, se ustavijo in se ne morejo načuditi.

Vsekakor smo danes pogumno napravili prvi korak v spoznavanju motorizacije, ki si tako zmagoslavno osvaja svet. Danes smo bogatejši za novo, veliko spoznanje!

Nadaljevanje prihodnjic

Dober den! Pišen vam na den vseh svetnikov oziroma vseh svetnikov oziroma vseh mrtvih. Z mico sma bla malo na britofi. Vsepovsodik rože in sveče. Vse lepo zrihtano, kak more biti. Da bi to celo leto bilo tak, pa ne samo en den v leti. Saj ne rečen, da bi mogli celo leto sveče prižigati in drogo cvetje kupovati, je pa prova sramota, da je marsikeri grob in grobek celo leto v trovi zarašeni in marsikatero pokopališče tak zgleda kak kokšna zapuščena občinska gmajna. Seweda so tudi častne izjeme, tak ke nede kokšne prevejke zamere pri tistih, ki se zavedajo, da je tudi pokopališče ogledalo kraja. Drgačik pa je z vsemi svetniki tak: meni se zdi, da jim imamo v Jugoslaviji čin duže več. Poznamo dvojne svetnike. Tokšne, ki na zemlji rintajo in garajo zato, da bi potli v nebesah uživali, in tokšne, ki si vejo že na zemlji nebesa nareti, svetega Petra podkupiti, vkrasti vse, kaj se lahko nese, se obračati tak, kak veter piha, in celemi sveti svoj svetniški sijaj kozati.

Vidite, tak vam je to s toto svetniško politiko, pri keru ene častimo že te, gdo so še živi, druge pa pač po smrti.

Drgačik pa je na našen Suhen Bregi vse po storen. Pomalen se na zimo pripravlamo. Delamo pa itak iz dneva v den kak črna živina. Človik niti teško cajta nema, ke bi se lahko vredik naspal. Vete, jaz pa tak rad pod kožo gledan, še posebno, če se kaj toplega k meni tišči.

Če malo na kolendro poglednete, bote vidli, da se nam godovno vinskega patruna Martina bliža. Saj vete, to je tisti, ki nam vsoko leto iz mošta vino naredi. Saj je to vse lepo in prav, samo letos bi jaz rajši meja tokšnega vinskega patruna, ki bi veda iz vode vino naredi. Seweda je prinasa dosti tokšnih majstrov, samo jaz bi rad pija taprovo in ne vodeno vino. Voda tudi Martini škodi, kak tudi pregovori: »Migaj, migaj, moj Martin, boj boš migal, prej boš hin...«

Vas pozdrovla Martinov — lulček!

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)

ČETRTEK, 3. novembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Urica domačih.

PETEK, 4. novembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Nasveti, Za konec tedna — vmes zabavna glasba.

SOBOTA, 5. novembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 V ŽIVO, vmes zabavna glasba.

NEDELJA, 6. novembra: 11.00 Tedenski pregled, obvestila, izuspešnic dneva — vmes reklame. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Domača ustvarjalnost. 12.50 Aktualnost tedna. 13.00 Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 7. novembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Kultura, dogodki ob koncu tedna, šport... — vmes vedno lepe melodije.

TOREK, 8. novembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Pogovor o... Vprašanja in odgovori. Iz delovnih kolektivov — vmes domača zabavna glasba.

SREDA, 9. novembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Oddaja za mlade (pionirska in mladinska), vmes Gremo v disko.

Poslušajte in pokličite nas! (771-223).
Pišite nam! (Radio Ptuj, Vošnjakova 5, 62250 Ptuj.)

PETEK, 4. NOVEMBRA

LJ I: 10.00 Mozaik: Tednik. 11.00 J. A. Bardem: Lorca, španska nadalj., ponovitev. 16.45 Mozaik, ponovitev: Tednik. 17.45 Spored za otroke in mlade: Vrnitev Antilope, angleška nadaljevanka (4/13). 18.15 Sodobna medicina: Operacija oči (4/4). 18.45 Risanka. 19.01 Obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 20.20 R. Daley: Tujčeve roke, ameriška nadalj. (4/4). 21.15 Čas negotovosti: Lenin in veliko razsutje, angl. serija (5/12). 22.15 Tv dnevnik. 22.30 Kraj zločina, francoski film.

LJ II: 19.00 Videomeh, 8. oddaja, ponovitev. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Iz koncertnih dvoran.

ZG I: 8.20 Poročila. 8.25 Šaram, baram, otroška nanizanka. 8.55 Izobraževalni spored (do 12.35). 14.20 Izobraževalni spored, izbor. 15.25 Noč in dan, ponovitev. 17.25 Poročila. 17.30 Šaram, baram, otroška nanizanka. 18.00 Znanstveni almanah. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Kriminalistična zgodba, nanizanka. 20.50 Tv izdaja, zabavni spored. 21.50 Dnevnik. 2.10 Kulturni magazin. 23.40 Bis, nočni spored: Sokolov greben, nadaljevanka. 1.10 Poročila.

SOBOTA, 5. NOVEMBRA

LJ I: 8.05 Otroška matinea: Radovedni Taček: Roka in noga. 9.20 Lonček, kuhaj: Zdrobovi žličniki. 8.25 M. Jezernik: Medvedov godrnjavček. 8.40 J. Milčinski: Butalci (2/2). 9.05 Noro, norejšje, norišnica (3/6). 9.25 Poltrona expres (3/12). 9.35 Druga izmena (4/6). 10.05 Izbor tedenske programske tvornosti, ponovitev oddaj. 17.10 Dogodivščine Robinsona Crusoeja, češkoslovaški mladinski film. 18.20 Hamburg, se razume!, nemški kratki film. 18.45 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.20 Zrebanje 3x3. 20.30 S. Sheldon: Diamantna dinastija, ameriška nadaljevanka (3/9). 21.25 Pansonski mornar (2/6), oddaja TV Novi Sad. 22.45 Tv dnevnik. 23.00 Petulia, ameriški film.

LJ II: 14.35 Kako biti skupaj. 15.05 Mladinski film. 16.35 Dramska serija, ponovitev. 17.35 Otroška predstava. 18.40 Dallas. 19.30 Tv dnevnik. 20.10 Gospa Miniver, ameriški film. 22.20 Športna sobota.

ZG I: 9.00 Izbor iz izobraževalnega sporeda. 10.30 Poročila. 10.35 Bis, nočni spored — ponovitev (do 12.05). 15.30 Oddaja ljudske glasbe. 16.00 Kritična točka. 16.45 Poročila. 16.50 Tv koledar. 17.00 Košarka: Crvena zvezda—Jugoplastika. 18.30 Prsrčno vaši, dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Rezerviran čas. 20.15 Ljubezenska zgodba, ameriški

TV spored

TV LJUBLJANA IN ZAGREB

film. 21.50 Dnevnik. 22.10 Noč in dan, nočni spored: Schwarzwaldska klinika, nadaljevanka. 0.10 Poročila.

NEDELJA, 6. NOVEMBRA

LJ I: 9.25 Otroška matinea: Živžav. 10.10 Vrnitev Antilope, pon. angl. nadaljevanka (4/13). 10.40 Diamantna dinastija, ameriška nadaljevanka (3/9). 11.30 Domači ansambli: Rogaški instrumentalni kvintet in Novi odmevi. 12.00 Kmetijska oddaja TV Titograd. 13.00 Gospa Miniver, ponovitev ameriškega filma. 15.20 Ptiči: Narava Vogežov, I. del nemške poljudnoznanstvene oddaje. 16.05 Poročila. 16.20 Starec in morje, ameriški film. 17.45 Kolo sreče, ponovitev. 18.45 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.10 G. Paskaljevič: Angel varuh, nadaljevanka TV Zagreb. 21.05 Zdravo.

LJ II: 10.00 Danes za jutri — za JLA; igrani film. 13.00 Kar znaš, to veljaš (Znanje-imanje), oddaja TV Novi Sad. 14.00 Stockholm: mednarodno prvenstvo Švedske v tenisu — finale. 17.00 Državno prvenstvo v košarki: Bosna—Partizan, v odmoru tenis. 18.30 Vključitev v športno zabavno popoldne. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Poljudnoznanstveni film. 20.45 Informativna oddaja. 21.00 Mali koncert. 21.20 Športni pregled.

ZG I: 10.20 Poročila. 10.30 Nedeljsko dopoldne za otroke. 12.00 Kar znaš, to veljaš, kmetijska oddaja. 13.00 Živeti skupaj, izobraževalna oddaja. 13.30 In tudi letos, izobraževalna oddaja. 14.00 Maljavkin in njegovi, nadaljevanka. 15.05 Oddaja resne glasbe. 15.50 Dokumentarni mozaik. 17.20 Brajtovska stena, angleški film. 18.55 Risanka. 19.10 Tv fortuna. 19.30 Dnevnik. 20.00 Kanarčkova ljub'ca, dramska nadaljevanka, II. del. 21.00 Mesto uspeha, ameriški film. 22.30 Dnevnik. 22.50 Noč in dan, nočni spored. 0.50 Poročila.

PONEDELJEK, 7. NOVEMBRA

LJ I: 10.00 Mozaik: Zrcalo tedna. 10.15 Naš utrip. 10.30 Na Rivieri, ameriški film. 17.00 Mozaik, ponovitev: Zrcalo tedna, Naš utrip. 17.30 Spored za otroke in mlade. 17.30 Radovedni Taček: Ptičica. 17.45 Druga izmena, nadalj. TV SK (5/6). 18.15 Čas, ki živi: Mi, otroci vojne, dokumentarna oddaja. 18.45 Risanka. 19.01 Obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 M. Korda: Queenie, ameriška

nadaljevanka (2/5). 21.10 Dinar. 21.50 Nurejev, 2. del baletne oddaje. 2.15 Tv dnevnik.

LJ II: 18.00 Beograjski tv program. 19.00 Indirekt. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Umetniški večer: Sergej Eisenstein: Ivan Grozni, sovjetski film.

ZG I: 8.25 Poročila. 8.30 Pojdi tja, ne vem kam, otroška oddaja. 8.45 Miti in legende. 9.00 Izobraževalni spored (do 12.35). 15.20 Poročila. 15.25 Noč in dan, ponovitev. 17.25 Poročila. 17.30 Pojdi tja, ne vem kam, otroška oddaja. 17.45 Miti in legende. 18.00 Nekaj več, izobraževalni spored. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Kljubovanje, drama. 21.10 Spoznanja. 21.55 Dnevnik. 22.15 Sen v snu, nočni spored. 0.15 Poročila.

TOREK, 8. NOVEMBRA

LJ I: 10.00 Mozaik: Šolska TV. 11.00 Angleščina, 53. lekcija. 16.40 Mozaik, ponovitev: Šolska TV. 17.40 Spored za otroke in mlade: Lonček, kuhaj: Jajčna omleta (6/13). 17.45 Zbirajmo star papir. 18.35 F. Liszt: Preludij in fuga na ime Bach. 18.45 Risanka. 19.01 Obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 21.10 H. Hannu Kahakorpi: Sneguljčice, finska drama. 21.35 Osmi dan, oddaja o kulturi. 22.15 Tv dnevnik.

LJ II: 18.10 Angleščina, 53. lekcija. 18.30 Mostovi. 19.00 Medijev top. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Kolo sreče. 21.00 Zrebanje lota. 21.05 Arhitektura na Slovenskem: Naselja med Alpami in morjem, izobraževalna oddaja (8/8). 21.35 Kako daleč je Avstralija, dokumentarna oddaja. 22.20 C. Franck: Sonata (Pavel in Nina Kogan).

ZG I: 8.30 Poročila. 8.35 Mali svet, otroška oddaja. 9.00 Izobraževalni spored (do 12.35). 14.20 Izbor iz izobraževalnega sporeda, ponovitev. 15.25 Noč in dan, nočni spored, ponovitev. 17.25 Poročila. 17.30 Mali svet, otroška oddaja. 18.00 Sociologija kulture, izobraževalni spored. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Zrebanje lota. 20.05 Čarobni breg, nadaljevanka. 21.10 Signalni, kontaktni magazin. 22.40 Dnevnik. 23.00 Noč in dan, nočni spored. 1.05 Poročila.

SREDA, 9. NOVEMBRA

LJ I: 10.00 Mozaik: Drama; Osmi dan, oddaja o kulturi; Mostovi. 16.10 Mozaik,

ponovitev: Osmi dan, oddaja o kulturi. 16.45 Mostovi. 17.20 Angleščina, 53. lekcija, ponovitev. 17.40 Spored za otroke in mlade: M. Jezernik: Medvedov godrnjavček. 17.50 F. Milčinski: Butalci (2/2). 18.20 Pred izbiro poklica: Elektroenergetik. 18.45 Risanka. 19.01 Obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 20.10 Film tedna: Gloria, ameriški film. 22.15 Plesni nočno: Kota Mandala. 22.30 Tv dnevnik.

LJ II: 18.00 Beograjski tv program. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Pojo vam Novi fosili. 20.15 Stuttgart—Dinamo, II. kolo evropskega nogometnega pokala, prenos. 22.30 Svet poroča.

ZG I: 8.25 Poročila. 8.30 Mali čarovnik, nadaljevanka. 9.00 Izobraževalni spored (do 12.35). 14.20 Izbor iz izobraževalnega sporeda, ponovitev. 15.20 Poročila. 15.25 Noč in dan, ponovitev. 17.25 Poročila. 17.30 Mali čarovnik, otroška nadaljevanka. 18.00 Kulturna dediščina BIH, izobraževalna oddaja. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Športna središča. 22.30 Dnevnik. 22.50 Dokumentarna oddaja. 23.20 Noč in dan, nočni spored. 1.20 Poročila.

ČETRTEK, 10. NOVEMBRA

LJ I: 10.00 Mozaik: Šolska TV. 11.00 Feniksov let, ameriški film. 16.45 Mozaik, ponovitev: Šolska TV. 17.45 Spored za otroke in mlade: Noro, norejšje, norišnica (4/6). Poltrona expres (4/20). 18.15 Naša pesem. 18.45 Risanka. 19.01 Obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Tednik. 21.15 J. A. Bardem: Lorca, španska nadaljevanka (4/6). 22.15 Tv dnevnik. 22.20 Retrospektiva jugoslovskega filma: 30 let nagrade jelen: Iz oči v oči.

LJ II: 18.00 Beograjski tv program. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 S. Townsend: Rastoče težave Jadrana Krta, angl. nadalj. (5/6). 20.55 Dokumentarne iveri: Rotenturn. 21.10 Po sledih napredka. 21.50 Glasbeni ropot.

ZG I: 8.25 Poročila. 8.30 Majske igre, otroška oddaja. 9.00 Izobraževalni spored (do 12.35). 14.15 Izbor iz izobraževalnega sporeda, ponovitev. 15.20 Poročila. 15.25 Noč in dan, nočni spored, ponovitev. 17.25 Poročila. 17.30 Majske igre, otroška oddaja. 18.00 Govorimo o zdravju, izobraževalni spored. 18.30 Tv razstava. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 Tv koledar. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Črno na belem, politični magazin. 20.55 Miniature. 21.05 Klub 10, zabavnoglasbena oddaja. 21.50 Dnevnik. 22.10 Evrogol. 22.30 Noč in dan, nočni spored. 0.30 Poročila.

ZANKKE

KOŠARKARJI

- 1. ( ) . . . . . VILFAN (Smelt Olimpija)
- 2. ( ) . . . . . PEŠIČ (Vojvodina)
- 3. ( ) . . . . . VRANKOVIČ (Zadar)
- 4. ( ) . . . . . BOGOSAVLJEV (CZ)
- 5. ( ) . . . . . PETROVIČ (Cibona)
- 6. ( ) . . . . . PAVIČEVIČ (Jugoplastika)
- 7. ( ) . . . . . POPOVIČ (Šibenka)

Začetnice imen košarkarjev I. zvezne lige ti dajo še priimek košarkarja Partizana (Žarko, rojen 1966).

PREČRTANKA—PALINDROM

ACI RAM

Kako je ime Acijeji ženi. Če ne veš, čitaj nazaj.

IZPOLNJEVANKA: LOGOGRIFNI—ZAMENJALNI REBUS (9)

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

1. naš slavni izumitelj, ki je deloval v ZDA (Nikola; AELST), 2. kum (BEORT), 3. čin v trgovski mornarici (AKMRR), 4. domača molzna žival (AAKRV), 5. ptujski narodni heroj (Jože; ACKLO), 6. zunanji del ušesa (EHJLU), 7. sloviti francoski avtomobilski dirkač (Alain; OPRST).

Na označenih poljih dobiš prvo uspešno pevke Sinitte (ACHMOOS).

Pri logogrifnem rebusu moraš zamenjati označeno črko v besedi z drugo črko. V oklepaju imaš označeno, koliko črk ima rešitev rebusa.

PIŠITE!

REŠITVE: KOŠARKARJI: 1. Peter, 2. Arsenije, 3. Stojan, 4. Predrag, 5. Aleksandar, 6. Luka, 7. Jadran, Paspalj, — PREČRTANKA—PALINDROM: Marica — IZPOLNJEVANKA: 1. Tesla, 2. boteč, 3. krmar, 4. krava, 5. laček, 6. uhelj, 7. Prost, So Macho. — LOGOGRIFNI—ZAMENJALNI REBUS: ris, kit, Eva (diskoteka).

Ptujski šahisti ponovno za las ob republiški naslov

Republiško šahovsko prvenstvo za članice, ki se je pred dnevi končalo v Postojni, je bilo izredno uspešno za predstavnice ŠD MIP Ptuj Anito Ličina in Narciso Mihevc. Obe sta sicer še mladinki, vendar sta tudi v konkurenci starejših, izkušenih šahistk dosegli odlične uvrstitve. Narcisa je bila druga z enakim številom točk kot zmagovalka Orlova, vendar je šele 4. inačica turnirskega pravilnika odločila zmagovalko. Ob tem velja omeniti še dodatni uspeh Narcise, saj je izpolnila normo za osvojitve naslova mojstrske kandidatke. Naslov republiške prvakinje se ji je izmuznil nekoliko nesrečno, saj je vodila vse do 8. kola, v zadnjem, devetem kolu pa sta se srečali z Anito in po 6 urah borbene igre remizirali. Ker je Orlova zadnjo partijo zmagala, je bil remi proti klubski soigralki premalo. Za Anito pa je pomenil veliko, saj je tako osvojila odlično 4. mesto, kar ji daje v naslednjem letu pravico direktne udeležbe na republiškem prvenstvu, v primeru odpovedi katere od prvih treh pa tudi možnost igranja na polfinalu državnega prvenstva.

Škoda, da Narcisa ni izkoristila prednosti v petem kolu proti Orlovi, saj je popolnoma dobljeno partijo remizirala. Tako lahko ugotovimo, da je Orlova nekakšna »težava« za naše igralke, saj je na primer pred dvema letoma v Ptujju zmagala pred Tatjano Vaupotič-Košanski, zbrali pa sta prav tako enako število točk. Škoda tudi, da na letošnjem prvenstvu ni nastopila Tatjana, saj bi k že tem osvojenim naslovom republiške prvakinje dodala morda četrtega.

Vsekakor moramo ugotoviti, da so šahistke šahovskega društva MIP Ptuj v zadnjih letih dokazale, da sodijo v sam republiški vrh tako v mladinski kot članski konkurenci. Glede na resen pristop do šahovske igre in stalno strokovno izpopolnjevanje lahko v bodoče pričakujemo še boljše rezultate.

Nekoliko slabše sta se uvrstila člana ŠD Ptuj Rado Brglez in Albin Žganec, ki sta v izredno močni konkurenci zasedla mesta ob koncu razpredelnice.

Silva Razlag

ROKOMET

Tretji derbi Braniku

V predzadnjem kolu prvenstva v vzhodni drugi republiški moški ligi je bilo najbolj zanimivo v Mariboru, kjer sta se pomerila vodilni Branik in tretjevrščena Velika Nedelja. Derbija pravzaprav ni bilo, saj so bili domačini veliko boljši nasprotnik in so zmagali s 25:22. V prvem polčasu so hitro povedli s štirimi zadetki razlike in prednost obdržali do polčasa, iz devetmetrovke pa jo povečali na pet zadetkov.

Igralci Velike Nedelje so slabo igrali v obrambi, v napadu pa jim je velike preglavice povzročala dobra obramba 6:0 domačinov in slabi meti s kril (Zorli trikrat v stativo!). Do polovice drugega polčasa je bilo še slabše, saj so domačini z nasprotnih napadov razliko povečali na kar 11 zadetkov. Šele proti koncu se je gostom odprlo in v nekaj minutah so visok zaostanek znižali na solidne tri zadetke.

ORMOŽ—KROG 31:18 (18:11)

Ormožani so brez težav opravili z gosti, ki borbeno in dobro igrajo le na svojem igrišču v Krogu.

Ormož: Gaberc, Šandor 3, An-

tolič 4, Fridrih 5, N. Potočnjak 3, Hebar, Grabovac, Djermati 1, Praprotnik, Zabavnik 10, Hedžet 5, Vaupotič.

DRAVA—RADGONA 27:24 (14:12)

Ptujčane od prejšnjega tedna znova vadi Ivica Hrupič. Tekmo z Radgono so odigrali odločno, v želji po prekinitvi črne serije porazov. To jim je proti fizično močnim gostom tudi uspelo, z več koncentracije proti koncu srečanja pa bi bila razlika lahko bistveno višja, saj je Drava nekaj minut pred koncem vodila že s 27:20.

Drava: Valenko, Osterc 2, Pučko 3, Hrupič 6, Vajda, Žuran 3, Šimac 5, Žmavc 4, Terbuc, Kelenc 4, Mlakar, Matjašič.

DRAVA—BREŽICE 22:17 (9:7)

Ptujčanke z igro niso navdušile, pa kljub temu zanesljivo zmagale, čeprav so proti povprečni ekipi iz Brežic potrosile preveč moči, zastreljale pa tudi štiri sedemmetrovke.

Drava: Farič, Šipek 2, Mulek 8, Malek, Fridl 2, Gomilšek 2, Radanovič 5, Podpavec 2, Horvat 1, Jurkovič, Jurleta.

Mladinci Velike Nedelje so bili uspešni v Mariboru proti Braniku, Ormožani so doma s 30:22 premagali Krog, Drava pa v Ptujju Radgono. Starejši pionirji Drave so vrstnike Radgone premagali, mlajši pa izgubili.

PRIHODNJA SREČANJA

Ormožani bodo ob koncu tedna gostovali v Gornji Radgoni, nato pa jih čaka še zaostalo srečanje v Šempetru. Velika Nedelja se bo v svoji dvorani pomerila s Šoštanjem, Drava pa v Črenšovcih s Tokom. Članice Drave bodo v zadnjem jesenskem kolu gostovale v Radečah.

I. kotar

Gasilsko društvo Stojnci izvedlo zahtevno vajo

V nedeljo, 30. oktobra, je gasilsko društvo Stojnci v sodelovanju z Gasilskim društvom Bukovci organiziralo strokovno zahtevno gasilsko vajo v Stojncih. Izvedena je bila v okviru aktivnosti ob mesecu varstva pred požarom.

Ob 13. uri je »zagorelo« na stanovanjskem poslopu Franca Zemljariča v Stojncih št. 65. »Požar« se je razširil tudi na gospodarsko poslopje in osebni avtomobil! Ob 13.04 je GD Stojnci dalo s sireno alarm. Ob 13.10 so prihitali na požarišče gasilci domačega društva z orodnim avtomobilom in kombiniranim vozilom T-130, takoj za njimi pa operativci sosednjega Gasilskega društva Bukovci z enakima voziloma.

Vsi so takoj stopili v akcijo. Vodo so črpali iz studenca in hidranta ter gasili stanovanjsko poslopje, kombinirana avtomobila T-130 pa sta gasila gospodarsko poslopje. Živino, stroje in pridelke so gasilci in vaščani rešili pravočasno. Izvlekli so tudi goreči osebni avtomobil; tega so pogasili s peno in prahom iz ročnih gasilnih aparatov. Zelo strokovno so tudi uporabili dihalne aparate in azbestne obleke. Vso spretnost so pokazali pri uporabi zložljivih lestev. Pri gašenju se je »poškodoval« na roki in nogi ga-

silec. Takoj so mu nudili prvo pomoč in ga odpeljali v bolnišnico.

Na vaji se sodelovalo 25 gasilcev domačega društva in 5 iz GD Bukovci. Požar so pogasili ob 13.27 in ugotovili, da so rešili veliko premoženja.

Pri vaji se je pokazalo, da so vsi oddelki delovali usklajeno in so uporabili najmoderneše strokovne metode gašenja. Omeniti moramo, da danes nimamo več enostavnih — klasičnih požarov, ampak je gašenje strokovno zelo zahtevno zaradi elektrike, plina, goriva in drugega. Pri gašenju je potrebno veliko strokovnega znanja, koordinacija vseh oddelkov in seveda tudi moderna gasilska sredstva.

Vajo je zelo uspešno vodil poveljnik Milan Meznarič. Oba s predsednikom Mirkom Janžekovičem si za svoje delo v društvu zaslužita pohvalo in priznanje. Lahko rečemo, da GD Stojnci v gasilskih vrstah veliko pomeni. To lahko povemo tudi za GD Bukovci, ki je res požrtvovalno pomagalo pri vaji. Pohvalno je, da so vaji prisostvovali predsednik ZGD občine Ptuj Franc Simeonov, sekretar Štefan Vidovič, predsednik skupščine KS Markovci Vlado Toplak in poveljnik CZ pri KS Markovci Martin Petrovič.

Po končani vaji je poveljnik

Milan Meznarič predal raport predsedniku ZGD občine Ptuj Francu Simeonovu. Ta je udeležencem vaje čestital k uspehu. Poudaril je, da je za strokovno zahtevno delo potrebno stalno teoretično in praktično usposabljanje operativnih članov. Nujno pa je seveda tudi aktivno preventivno delo, da bomo zmanjšali število požarov in povečali požarnovarnostno kulturo. Aktivnost, strokovnost in požrtvovalnost bodo rodili uspehe pri humanem poslanstvu gasilske organizacije.

Sledila je strokovna analiza vaje, ki so jo podali sodelujoči gasilci, poveljnik GD Milan Meznarič in sekretar ZGD občine Ptuj Štefan Vidovič. Ugotovili so, da je vaja dobro uspela, delo je bilo koordinirano in vsa sredstva so bila strokovno in racionalno uporabljena. Pravočasna strokovna intervencija, usklajeno delo in moderna gasilska sredstva so pripomogla, da je bil »požar« hitro pogasjen in škoda manjša.

Vsem sodelujočim se je zahvalil in jih pohvalil požrtvovalni predsednik društva Mirko Janžekovič.

S to vajo so bile tudi končane aktivnosti v mesecu varstva pred požarom v GD Stojnci in gasilskem centru Markovci.

G. Č.

Ker smo zadnjič nekaj zapisali o sodih, so danes na vrsti nasveti o vinu.

Pri kateri toplini so vina najokusnejša? Vino sestoji, kakor vemo, iz mnogih sestavin in vsaka izmed njih prihaja do največje veljave pri gotovi stopnji toplote. Dasi so te toplote različne, nas vendar uči že stara izkušnja, ki jo potrjujejo najnovejše preiskave strokovnjakov, da je belo vino za okus najboljšje, če ima 11, rdeče pa, če ima 16,5 stopinj Celzija. To je za vinski kupčijo važno.

Kako spoznaš, da je črno vino umetno barvano? V vino pomoči mrvice kruha, vzemi jo ven ter jo vrzi v kozarec, v katerem je na dnu nekaj čiste vode. Če je vino umetno barvano, postane voda takoj vijoličasta, če pa ima vino naravno barvo, traja četrt ure, preden se voda porbarva.

Neškodljivo barvilo za bela vina. Neškodljivo barvilo za bela vina se napravi iz navadnega sladkorja. Sladkor se stopi in se potem tako dolgo previdno meša, dokler se ne ugreje in postane bolj temen. Sladkorja pa ne smeš prehitro razgrzeti, da ne postane preveč grenak. Mešati ga moraš tako dolgo, dokler ne postane ves temnorjav. Košček te temnorjave tvarine deni v belo vino, ki dobi kmalu ono lepo zlato-rumeno barvo.

Kdor boče imeti poleti šumeče vino, naj ga dene pozimi v steklenico. Tako vino bo seveda napravljal v steklenici goščo. Ogljenčeva kislina pa napravi vino poleti jako okusno in osvežujoče.

Kdor boče shraniti vino čez poletje, a nima dovolj časa za to, da bi z vinom pravilno ravnal, ta naj spravi vino vsaj v hladno in zračno klet in naj položi sode na podklade tako, da bo voha nekoliko obrnjena na stran. Če sod tako leži, bo voha, ker sega v vino, vedno z vinom napojena in tako voha zapira tako kakor doga. Na ta način se ne posuši preveč vina, a obenem se tudi prepreči, da se ne poloti vina kan ali cik. Da pa ne bo čep ali voha vlekla ali puščala, mora biti iz trdega lesa in tako izdelana, da dobro in brez oyoja zapira luknjo. Ne čep in voha se ne sme oviti s predvodom, kunjo ali koruznim lubjem, ker to je pogosto vzrok, da vino v sodu cikne. Če sega namreč kunja ali kaka druga tej podobna tvarina v vino, vleče ta vino iz sode ravnato, kakor vleče stenj pri svetilki olje ali petrolej vase. Ko pa pride vino po cunji na zrak, se skisa, in ker je v neposrednem dotiku z vinom v sodu, cikne tudi to. Če voha ali čep dobro ne zapirata, naj se ju gladko obreže, če pa v kljub temu še ne zapirata dobro, naj se okrog njihju dobro namaže z lojem. Kdor se na oskrbovanje vina razume in ima čas za to, naj hrani vedno nekoliko vina za dolivanje v steklenicah ali pa v manjših sodčkih in naj vino vsakih osem ali štirinajst dni dolije. Ko se boče vino, ki je v polnem sodu, pokušati, naj se dobro pazi, da bo natega snažna. Najboljša natega je steklena. Ko se je pokušnja vzela, naj se sod čim prej napolni in zopet neprodušno zamaši.

Seveda pa je to le nekaj nasvetov o vinu, kajti lahko bi še govorili o naslednjem: Kaj je treba napraviti z vinom, ki je po pretakanju zrujavlo in se zgostilo ali zjedlo? Kaj storiti, preden se vino pretaka? Pretakanje črnega vina. Vlečljivo vino. Čiščenje vina z beljakom. Drugo pretakanje vina. Motno vino. Duh po žveplenem vodik v vinu. In tako naprej. Seveda pri tem pa upam, da vinogradniki in proizvajalci vina poznajo te načine, da je vino potem primerno za na mizo.

ZB

Zmagal Polajžer, v vodstvu Podvršnik

Šahisti ŠD MIP Ptuj so odigrali 9. redni hitropotezni turnir za leto 1988, na katerem je po daljši odsotnosti ponovno nastopil tudi MM Danilo Polajžer in premočno zmagal z 11,5 točkami pred Bohakom 6,5, Gregorjem 6, Težakom 5,5, Čičem 5 točk itd.

V skupnem seštevku posebnega točkovanja je po 9. kolih vrstni red naslednji: 1. Podvršnik 10,7, 2. Brglez 8,1, 3. Bohak 7,8, 4. I. Mihevc 6,3, 5. Čič 5,4, 6. do 7. Polajžer in Šeruga 5,6, 8. Težak 29,5, 9. Narcisa Mihevc 24, 10. Žganec 23 itd.

Naslednji turnir bo v petek, 4. novembra, ob 18. uri v prostorih društva.

Silva Razlog

GD Turnišče

22. oktobra 1988 ob 15.40 je KS Turnišče zajel gost črn dim. Krajani so s tesnobo v srcu zrlj proti graščini Turnišče, od koder se je dim valil, in mislili spet na najhujše.

Toda tokrat je šlo za nenapovedano gasilsko vajo GD Turnišče. Ob 15.40 je sirena s presunljivim glasom priklicala 13 gasilcev — operativcev in tudi druge krajanje. Gasilci so prispeli z orodnim in kombiniranim vozilom ter prikazali tehnično in taktično brezhibno vajo.

Pod nadzorstvom višjega častnika Stanislava Dobrška jo je vodil podpoveljnik društva Branko Čepek in predal raport predsedniku društva Viktorju Zajku, ki se je zaman oziral po funkcionarjih v KS in drugih družbenopolitičnih delavcih; ti so kljub alarmnemu zavijanju sirene spali. Vajo je od daleč opazoval tudi domači poveljnik društva.

Trubač

ZATO SMO SE UČENCI IN UČITELJI SREDNJEŠOLSKEGA CENTRA ODDLOČILI DA USTANOVIMO KLUB ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE!

KLUB BO DELOVAL MED MLADIMI...
STE ČULI ZA NOVI KLUB? KLUB ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE.
... GREMO RAJŠI NA PLAČO...
SEVEDA!
PREDLOG SPREJET!
DAJ PUSTI TO...
KAJ PRAVITE?
... IN STARIMI!

ČUJEŠ, NO... LAHKO BI RES...
RES, LAHKO NAREDIMO KAJ KORISTNEGA ZA SEBE. MANJ CIGARET NE BI ŠKODILO!
A, NE! VESTE, MENI PA SE TO ZDI KAR PAMETNA STVAR... TUDI MI BI LAHKO KAJ STORILI ZA NAŠE ZDRAVO ŽIVLJENJE IN ZDRAVO ŽIVLJENJE DRUGIH... POMISLITE MALO!

VSAK ZAČETEK JE TEŽEK...
DANES BOMO NAMESTO CIGARETA... HM... JEDLI BOMO JABOLKA! ZAČELI BOMO ZDRAVO ŽIVETI... (iz računa)

INES NE BOMO ŠLI V GOSTILNO, GREMO RAJE NA IGRIŠČE!
BILLO 23

ZAČNITE TUDI VI ŽIVETI ZDRAVO, VČLANITE SE V KLUB ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE!

ZDRAVO!

Znova se oglašamo iz Kluba za zdravo življenje. Ta klub ima že prek sto članov. Če bi želeli tudi vi postati simpatizer tega kluba in če bi se tudi vi hoteli oddoliti za zdravo življenje, lahko kupite značko, na kateri je jabolko — naš zaščitni znak!
Kmalu bomo imeli prvo predavanje na temo Kulturno pitje vina. Pri predavanju bo sodeloval znani ptujski vinolog Anton Skaza, ki se je ljubezno odzval našemu povabilu.
Kot vemo, je november mesec boja proti alkoholu. Klub za zdravo življenje bo pod okriljem ptujskega Rdečega križa pripravil razstavo na to temo. Razstava bo od 21. do 27. 11. v izložbenih prostorih MIP.

KMETIJSKA ZADRUGA PTUJ

62250 PTUJ, Titov trg 12

Kmetijska zadruga Ptuj
— Hranilno-kreditna služba

PONOVNO RAZHISEJE:
dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODENJE HRANILNO-KREDITNE SLUŽBE

Pogoja: visoka ali višja šola komercialne smeri in 4-letna praksa s področja vodenja

Kandidati vložijo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od objave na naslov: Kmetijska zadruga Ptuj, Titov trg 12, z oznako »za razpisno komisijo«.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

KOOR NI MA IDEJ, ima vsaj IDEOLOGIJ!

VESELA VEST: DOKTOR ZNANOSTI je DOSEGEL DOHODEK, ki ga v ZRN. BREZPOSELNI NEMEC dobi KOT PODPORO...

HEROJI SE BORISO DO ZADNJE KAPLJE KRVI, DEVICE PA DO PRVE!

ČE HOČES NOCOJ ostati pri mizi - te bo to stalo 10 MIŠI!

NE VERJAMEM! PRAVKAR GA PELJEM KASTRIRAT!

KAKO RAD BI ZAMENJAL Z VAŠIM PSIČKOM...

MISLIM, DA BI BIL VSEENO PANETNO CENE ZNIŽATI!

VEDNO BOLJ VERJAMEM V ČUDEŽE: BENCIN SE JE V SVETU POCENIL, PRI NAS PA GA ŠE NISMO PODRAŽILI!

ČE SE NE VARAM, BOMO ČEZ DEVET MESECEV DOBILI DOJENČKA!

U z n a m e n j u

od 21. 3. do 20. 4.
Obdobje nerazpoloženja, ki se je pričelo pred par dnevi, bo trajalo še nekaj časa. Priskutili se boste vsem okrog sebe, saj ne boste vedeli, s čim so si zaslužili vašo slabo voljo in zadirčnost. Nikar ne pretirajte vseh zvez s človekom, ki vam je že toliko pomagal. Ob koncu tedna se poskušajte razvedriti. Vsaj nasmehnite se, če se že pošteno narežate ne boste mogli. Presenečenje.

od 23. 7. do 23. 8.
Povsod okrog sebe vidite strahove, povsod iščete dokaze, da vam hočejo vsi škodovati, da vam podstavljajo noge, da vas želijo onemogočiti. Pa vendar ste največji škodljivec zase vi sami. Sprostite se, pojdite na sprehod, privoščite si krajši oddih, živite manj po načrtih, pa bolj po trenutnih vzgibih. Ne dovolite, da bi nad vami vladala tista oseba, ki vam že desetletje greni svobodo.

od 21. 4. do 20. 5.
Čeprav ima tudi vaš pes prefinjen okus, nikar ne pretiravajte s tem, da mu boste tiščali v gobec vsako fino stvar, hkrati pa pozabili na svoje želje. Že pred meseci so vas svarili, da psa ne vodite k hiši, sedaj, ko je že rahlo pozno, pa vidite, da so imeli prav. Mučite sebe in živali. Posvetujte se z družtvom za rejo psov in svojemu kosmatincu priskrbite ustrežnejši dom.

od 24. 8. do 23. 9.
Nekateri ljudje si ne vedo organizirati dela nenehno so zaposleni, učinka pa ni nobenega. Ali se vam ne zdi, da bi se bilo dobro težav lotiti načrtno? Veliko truda si boste prihranili, veliko nepotrebnih korakov, veliko vstran zmetanih moči. Prijazni sosedeji bodo pripravili prijetno srečanje. Pojdite tudi vi, le na darilo ne pomislite zadnji trenutek, ker vam ne bo v glavo šinila nobena ideja.

od 21. 5. do 21. 6.
Glavoboli, ki so se pojavili v zadnjem času, se bodo še stopnjevali, saj vzroka zanje še niste odpravili. To pa je pomanjkanje denarja. Prav kmalu vas bo začelo še črvičiti in čez kak teden bo vse slabše. Takrat so možne razjasnitve v žepu in v glavi. Neka oseba vas bo skušala spraviti v svoj objem. Premislite, ali se splača. Radi bi, pa si ne upate. Upate si, pa ne smete.

od 24. 9. do 23. 10.
Veliko neprijetnosti ste že doživeli, toda človek, ki ste mu zaupali, vas je najbolj razočaral. Poskušajte si zaceliti rane ob drugi osebi, saj je v dvoje boljše in lažje. Ne vdajte se alkoholu, ko v službi zaškripalo, saj pijača bo prinesla rešitve, le tren, o pozabo. Predali se boste branju knjige, ki vas bo povsem prevzela. Kar prav, saj ste pisano besedo že lep čas zanemarjali.

od 21. 1. do 19. 2.
Obtožili vas bodo, da ste velik egoist, pa čeprav ste večino stvari v zadnjem času počeli za dobro počutje drugih, nase še pomislili niste. Pa bi morda morali, kajti tolikšno odpovedovanje ljudje težko razumejo in za njim iščejo kakšne skrite koristolovne vzroke. Ko boste šli v ponedeljek na nakupe, le dobro napolnite svojo denarnico, ker vam bo sicer v trgovini neprijetno.

od 22. 8. do 22. 7.
Za zdravo življenje ste storili že nekaj korakov, vendar še zmeraj dovolj. Treba bo v naravo. Da pa vam pri tem ne bo dolgčas, si omislite kakšno koristno dejavnost: lov, ribolov, nabiranje gob, tekanje... Svoje življenje boste izpopolnili in počutili se boste kot prerojeni. V službi bodo na vas opazili veliko spremembo, spregledali pa tisto v vas, ki je še pomembnejša. Smeh!

od 24. 10. do 22. 11.
Le še nekaj dni slabega spanja je pred vami, potem pa se bo v vašem življenju pričelo spreminjati na boljše. Preveč popustljivi ste bili zadnje čase, niste vedeli reči ne, ko bi bilo to še kako potrebno, niste znali odkloniti nobene prošnje, zato se je vaše življenje spremenilo v eno samo garanje. Teško je ljudi odvaditi od nečesa, na kar so se navadili. Pa jih boste morali čimprej.

od 20. 2. do 20. 3.
Poskušajte brzdati svoje živce, da ne boste stanja še bolj poslalsali, kot ste ga že. Pošteno ste v blatu in mnogi bi vas tam najraje videli še lep čas. Ne dovolite, da bi na vaše počutje pretirano vplivali dogodki v vašem okolju. Res, da se jim ne boste mogli povsem izogniti, vendar njihov vpliv omejite na najmanjšo možno mero. Nekdo vas bo prijel za skriti del telesa. Mahnite ga!

UGANKARSKI SLOVARČEK

ANUPPUR = mesto v srednjem delu Indije, južno od Benaresa

LIMBO = modra ali bela bombažna tkanina v Rodeziji

MENAŠE = slovenski umetnostni zgodovinar in likovni kritik, ki je dobil leta 1963 nagrado sklada Borisa Kidriča (Luc, rojen 1925)

NIALA = afriška goščavska antilopa z velikimi, enkrat svedrasto zavitimi rogovi dolžine do 70 cm

PIHELJ = gora na Dolenjskem, južno od Žvirč

RANCE = reka v Bretaniji, ki se pri Dinanu izliva v St. Maloški zaliv

TANARO = največji desni pritok Pada pri Astiju (276 km)

TEMERIN = mesto v Vojvodini, severno od Novega Sada

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE: Vodoravno: IP, MS, B, KS, LS, mramor, Atri, atribut, perilo, Jean, mrazina, opart, pšeno, paničar, Laba, kipnik, Heda, rilanje, testo, Anka, vajeti, Roelants, jur, etamin, kov, Stan, Ema.

575	SPODNJI DEL NOGE	KARL FRITSCH HRTVIGANI KEM	SPDR. RASTL
STAR PREDMET		IRIDIJ	PEVEC KERSHAN
MESTEČE V BAČKI			MESTO V INDIJI
TOLMUN		NAR. PEVEC DUSKO LJUBLJ POKOP	BADOVAN GOBEC
OŽIG		GORA SUZENO OD ŽVIRČ PETER MALEC JUNIOR	ORAJ KMET
MUSLIM-ŠENSKO IME			PRITOK DINAVE BOMBAŽNA TKANINA
SLOV. UMETN. ZGODOV. MENAŠE			REKA V ITALIJI ANGL. F. REZISER
ZUZELKA KI PIČI			REKA V BRE-TANJI
			SESTAVIL EDI KLASINC
			FILMSKA IGAJKA KARDNER
			RETIJEC RDEČ-KAST PLANET
			PEVKA KOVAČIČ
			INDI-ŠANEC SKLAD. COPLAND
			REKA V ITALIJI ANGL. F. REZISER
			ZVEZDA V NARAVNI STARLA DVAŠČINA
			NOBE-LOVEC ANDRIČ LITIJ
			PRODA-JALEC OLJA
			POLITIČNI VODJA LADO LE-SKOVAR
			DOMAČE MOSKO IME
			AFRIŠKA ANTI-LOPA
			OVALNA POSODA
			JUGOSL. NOGOS METAS KRAŠNAR

emona kmetijski kombinat r.o. ptuj
tozd gostinstvo »haloški biser« r.o. ptuj
 62250 ptuj, trstenjakova 1, jugoslavija
 telefon: (062) 772-821
 telefax: 44 ptuj 33-208
 dvo računi: 52430-801-10285

GRAJSKA RESTAVRACIJA

bo poslovala tudi v zimski sezoni vsak dan, razen ob ponedeljkih.

- Po dogovoru vam pripravijo
- družabna srečanja
  - posebna kosila
  - občne zборе
  - slovesnosti ob koncu leta
  - obletnice
  - poročna kosila

Obiščite jih ali pokličite po telefonu (062) 771-435

mali oglasi

UGODNO PRODAM francosko posteljo z jogijem, dve nočni omarici, pisalno mizo in rabljen električni štedilnik. Ul. 25. maja 6/IV-15, 62250 Ptuj (Rabelčja vas).

PRODAM 30 arov zemljišča za vikend v Strajni pri Podlehniku. Informacije popoldan v Framu 78 a — Podgoršek.

NEŠKROPLJENA jabolka raznih sort poceni prodam. Hojnik, Polenšak 7.

PRODAM AMI 8. Janez Zamuda, Placarovci 14, Gorišnica.

MLADIM in kumunika-tivnim osebam nudim razgibano delo na terenu. Telefon: (062) 36-281.

PRODAM SIMCO 1100, registrirano, in eno za rezervne dele. Ogled po 16. uri. Franc LENART, Jiršovci 21, Destrnik.

CENTRALNO peč STADLER — 35 000 kalorij — prodam. Tel.: 794-479.

PRODAM nov avtomatik A 3 ML 88 — 20 % ceneje in kultivator za KOSILNICO RAPIT. Telefon: 772-870.

PRODAM PS IN TV Gorenje. Gorišek, Cesta Olge Meglič 43. Tel.: 774-671.

Slovenija

Brez sadja in zelenjave ni zdrave prehrane. V »Sloveniji«, prodajalni na tržnici, imajo bogato zalogo vitaminov, postregli vam bodo s sokovi, lešniki in orehi. Torej... po sadje in zelenjavo v »Sloveniji«, prodajalno na tržnici!

PRODAM Wartburg karavan 78, neregistriran, v voznem stanju, lahko tudi po delih. Naslov v upravi.

PRODAM vinograd na žico, tretji letnik — 600 trsov — v Slatini (Cirkulane) s parcelo za vikend in sadovnjakom. Naslov v upravi.

IZKOPALNIK za krompir z rešetkami in droben krompir za svinje prodam. Branko Rodošek, Podložje 35.

PRODAM telico, brejo sedem mesecev, in telico za pripust. Marjan Kekec, Nova vas 69 pri Ptuj.

PRODAM vinograd v Preradu — 107 arov (sadovnjak, vinograd, gozd). Jože Ivančič, Moškanjci 19.

PRODAM ALI MENJAM MZ 150 za moped ali avtomatik. Tašner, Grajenščak 79/a.

KORUZO v storžih ugodno prodam. Zg. Hajdina 83 a; telefon: 781-292.

KUPIM brejo kravo. Podvinci 111. Tel.: 776-832, po 19. uri.

HRASTOVA DRVA, ostrežje za vikend in nova vrata — mahagoni — 80 cm — prodam. Ana Slatič, Pacinje 9; telefon: 795-040.

ANSAMBEL iz okolice Ptuja išče basista — baritonista. Naslov v upravi.

PRODAM traktor Zetor 57-18, star 10 let, predsetvenik širine 2,20 m in hrastove fosne. Pacinje 16. Tel.: 795-182.

ČRNO-beli televizor Gorenje prodam po ugodni ceni. Ziherlova pl. 13/24.

PRODAM Zastavo 101, letnik 86. Telefon: 773-017.

ZAMRZOVALNO omaro Gorenje ugodno prodam. Dešnik, Kvedrova 1, stanovanje 7.

SNEGOLOVE, lopate za sneg. SIDRA za napenjanje stebrov v gorici, natezalce za stebre dobite pri Metličarju. Izdelava kovinskih predmetov. Potrčeva 26; telefon: 771-286.

PRODAM peči: Calorex, Derby, Magma 7, bojler (80 l) in zamrzovalno omaro (200 l), vse novo, nerabljeno, za 10 % ceneje. Ivan Čuš, Švajgerjeva 1, Ptuj.

PRODAM Zastavo 101, letnik 80. Telefon: 772-795.

MLADA družina išče opremljeno enosobno stanovanje ali gar-

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN
 V soboto, 5. novembra: ŽIVILA in POTROŠNIK

DELAJSKA UNIVERZA PTUJ

TEČAJ - ZAČETNO SNEMANJE NA FILM in VIDEO
 Vodi: Vlado Šerc, snemalec RTV LJ
 15 ur — ob petkih
 Trg MDB 2; tel.: 771 539

V GOSTILNI BELI KRIŽ

(tel. 771-593, 130 sedežev)
 VAM PO DOGOVORU ORGANIZIRAJO

- OBČNE ZBORE
- SLOVESNOSTI OB ŽIVLJENJSKIH JUBILEJIH
- POSLOVNA KOSILA
- SLOVESNOSTI OB KONCU LETA

V LOVSKI SOBI VAM PO PREDHODNEM NAROČILU PRIPRAVIJO JEDI IZ DIVJAČINE.

PRIČAKUJEJO VAS Z DOBRO HRANO IN HITRO POSTREŽBO.

MARTINOV TEDEN
 V HOTELU POETOVINO IN GOSTILNAH POŠTA, EVROPA, ROZIKA, BELI KRIŽ IN BREG OD 7. do 12. NOVEMBRA 1988

MARTINOV MENU

- juha,
- pečena gos, haloški mlinci,
- dušeno zelje,
- sladice.

UNIAL, Tovarna glinice in aluminija Boris Kidrič, p. o., Kidričevo

UNIAL, Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič«, Kidričevo, p. o., objavlja prosta dela oz. naloge v DE VZDRŽEVANJE:

- IZVAJANJE KLJUČAVNIČARSKIH DEL PRI VZDRŽEVANJU LI-VARNE — št. 511 12 04
ZASEDBA: 6 DELAVCEV
Pogoja: kv ključavničar
 1 leto delovnih izkušenj
- IZVAJANJE DEL PRI VZDRŽEVANJU ELEKTRO NAPRAV V PREDELAVI — št. 521 13 03
ZASEDBA: 2 DELAVCA
Pogoji: kv obratni elektricar
 1 leto delovnih izkušenj
 izpit za privezovanje bremen
 izpit za elektrovoziček in viličar
- IZVAJANJE DEL PRI VZDRŽEVANJU AVTOMATSKIH NAPRAV — št. 521 31 03
ZASEDBA: 2 DELAVCA
Pogoji: kv obratni elektricar
 1 leto delovnih izkušenj
 izpit za elektrovoziček
 izpit za privezovanje bremen
 tečaj za delo z napravami na zemeljski plin

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Kadrovska služba delovne organizacije 8 dni po objavi. Prosilci bodo dobili odgovore v 15 dneh po izbiri.

Zahvala
 Ob boleči izgubi dragega sina in brata

Mirana Piška

iz Ptuja, Kajuhova 1,

se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebej še hvala g. župniku za opravljen obred, pevkam, govornikom, sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: ata, mama in sestra Zdenka z družino.

Oh, mama, kako boli, ko te med nami več ni.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi drage žene, mame in stare mame

Marije Korošec

iz Budine

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in drago mamo pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo pevkam iz Spuhlje, govorniku KS Budina — Brstje in g. duhovniku za opravljen pogreb. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam kakor koli pomagali.

Žalujoci: mož Franc, sin Branko in hčerka Darinka z družinama.

Čprav se tvoj glas ne sliši, beseda tvoja v nas živi, povsod te čutimo mi vsi, med nami si.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega dragega očeta in starega očeta

Janeza Kuharja

iz Podvincov 138

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem za darovano cvetje, vence in sv. maše. Iskrena hvala pevkam za odpete žalostinke, govornici Golobovi za besede slovesa in g. župniku za opravljen obred. Iskrena hvala tudi Delti Ptuj, ŽGP Ptuj, Perutnini Ptuj, ZB Rogoznica.

Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam na kakršen koli način pomagali.

Žalujoci: vsi njegovi

V SPOMIN

Jutri, 4. novembra 1988, mineva žalostno leto, ko ni več med nami

Dušana Žnidariča

iz Gregorčičevega drevoreda 5, Ptuj.

Vsem, ki se ga spominjate in prižigate sveče, iskrena hvala.

Vsi njegovi

Svet
OSNOVNE ŠOLE BORIS KIDRIČ, KIDRIČEVO, P. O.,

razpisuje
 dela in naloge ravnatelja šole od 1. 2. 1989 — za štiri leta

- kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene z ZOŠ: — imeti morajo pedagoško izobrazbo ter najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu,
- imeti morajo pravičen odnos do samoupravljanja ter organizacijske sposobnosti.

Dokumentirane vloge sprejema razpisna komisija pri SŠ 15 dni po objavi razpisa. Kandidati bodo o izidu obveščeni pisno v 30 dneh po roku za vloge.

komunalna gradbeništvo in promet n. sol. o.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja pri KOMUNALI, GRADBENIŠTVU IN PROMETU PTUJ, TOZD VIŠOKE GRADNJE DRAVA PTUJ, Osojnikova 9,

objavlja
 prosta dela in naloge

nk delavci 5 delavcev
 kv zidarji 5 delavcev
 kv tesarji 5 delavcev

Kandidati za vsa razpisana dela in naloge morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- končana poklicna ali srednja šola ustrezne smeri (IV. zahtevnostne stopnje)
- 1 leto delovnih izkušenj na istih ali podobnih delih.

Delovno razmerje za vsa dela in naloge se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo v 8 dneh na naslov: KGP, n. sol. o., Ptuj, Osojnikova 1, za kadrovsko službo.

O sklepu komisije bodo kandidati pisno obveščeni v 15 dneh po zaključku razpisnega roka.

Ko je v srcu bolečina prevelika, se tudi solza posuši, le duša nemo vpije, zakaj več tebe ni.

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prerani izgubi dragega moža, očeta, sina, brata in dedka

Frančka Petroviča

— roj. 1934 —
 iz Gruškovec pri Cirkulanah

se iskreno zahvaljujemo zdravstvenemu osebju Splošne kirurgije v Mariboru, patronažni in dežurni službi Zdravstvenega centra Ptuj, ki so mu lajšali bolečine v času njegove zahrbtno bolezni.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem, posebno sosedom Ivanu in Ani Brodnjak, vsem govornikom, g. župniku za opravljen obred, Jožetu Dernikoviču in njegovim pevcem Komunalnega podjetja Ptuj in PD Cirkulane, Višji agronomski šoli iz Maribora in delavcem IMP Maribor. Vsem se zahvaljujemo tudi za darovane vence in cvetje.

ŽALUJOČI: žena Barika, sin Franček z družino, hčerka Marinka z Rudijem, mati, sestra Julika in Zefika z družinama ter vnukinja Sonja in Sabina.

Zdravstvena postaja Kidričevo

Na skupščini občinske zdravstvene skupnosti Ptuj je bilo več delegatskih vprašanj, med drugim tudi o sanaciji zdravstvene postaje Kidričevo. Delegacija krajevne skupnosti ni zadovoljna s kakovostjo opravljenih del in zahteva pisno poročilo o poteku del. Zanimivo pri tem je, da je vodstvo krajevne skupnosti sodelovalo od začetka do konca pri omenjenem projektu in da verjetno gre v tem primeru za kratek stik med obema. Dr. Henrik Zlebnik, vodja TOZD Osnovno zdravstveno varstvo, je na kratko povedal, da so sanacijska dela bila končana v septembru 1988, pričeli pa so jih avgusta 1987. Porabili so nekaj nad 150 milijonov dinarjev. Manjka pa še nekaj opreme, tako v zobozdravstvenem kot v splošnem delu.

V splošnih ambulantah so pričeli delati v začetku oktobra, v zobozdravstvenih pa 17. Kot je povedal vodja tozda Zobozdravstvo, delata v Kidričevem sedaj dve ordinaciji in zobotehnični laboratorij; prej so bile tri. Tretjo ambulanto so preselili v krajevno skupnost Cirkovce; ta jo je z lastnim denarjem uredila v prizidku šole za solarje in krajane. V njej delajo trikrat tedensko za otroke in dvakrat za odrasle. V Kidričevem so za prvo silo uredili dve ordinaciji in čakalnico, ne pa tudi rentgena, skupnih prostorov in sobe za preventivo, predvsem pa še manjka sodobna oprema za zobotehnični laboratorij. Za nujno opremo so plačali nekaj manj kot dvajset milijonov dinarjev. Krajevna skupnost je podprla pobudo za zbiranje denarja za opremo. Prišpevali naj bi ga obrtniki, delovne organizacije, krajevna skupnost in drugi.

Biserne poroka — 60 let skupnega življenja v zakonski zvezi — to je izredno visok jubilej, ki ga lahko proslavimo le redki, od usode posebej izbrani ljudje. To sta doživela ALOJZ in KATARINA RIJAVEC iz Tomšičeve 12 v Ptuj, ki sta bila v soboto, 29. oktobra, na matičnem uradu v Ptuj slovesno razglašena za biseroporočenca. Prav je, da njuno življenje in delo na kratko predstavimo naši javnosti.

Alojz Rijavec je bil rojen 16. 5. 1905 v Dolenji Tribuši. Od 13. leta dalje si je služil kruh kot zidarski vajenec in gradbeni delavec. Težave z redno zaposlitvijo je imel predvsem zaradi tega, ker je ostajal zaveden Slovenec in je odklanjal fašizem. Enako se je

godilo tudi Katarini, roj. Jan. 18/12/1902, prav tako v Dolenji Tribuši, kjer sta se z Alojzom 28. oktobra 1928 tudi poročila.

Oba sta izhajala iz delavskih družin s številnimi otroci. Dobrih pet let sta morala težko garati, da sta si leta 1934 kupila košček opuščene kraške zemlje. S krvavimi žulji sta izkrčila grmovje in odstranila kamenje, da sta pridobila nekaj orne zemlje, kjer jima je zrastle vsaj nekaj krompirja, koruze in fižola za prehrano. Zgradila sta si tudi skromno leseno hišico zase in za svoje 4 otroke, ki še danes živijo; dva sta jima umrla takoj po rojstvu.

Že pred kapitulacijo Italije leta 1943 sta se aktivno vključila v

NOB. Alojz je bil borec v Gradnikovi brigadi, kjer je bil ranjen, potem pa aktivist in vojaški referent na terenu. Katica pa je bila aktivistka na terenu. V delo za NOB sta vključila tudi svoja mladoletna otroka Alojza in Marijo.

nem poklicu kot zidar pri Gradnikovi brigadi, kjer je bil ranjen, leta 1962 dočkal zasluženo upokožitev. Žena pa zaradi slabega zdravja ni nadaljevala z zaposlitvijo, temveč je pridno delala doma. Oba sta pridno delala tudi po upokožitvi in si zgradila dom

Biseroporočenca med svojimi 4 otroki, 3 vnukinjami (edini vnuk se je lani smrtno ponesrečil) in 6 pravnuki ter drugimi svojci v poročni dvorani matičnega urada v Ptuj. (Foto: Langerholc)

Alojz in Katica Rijavec

(Foto: Langerholc)

Tudi po osvoboditvi v kamnitem gorskem svetu življenje ni bilo lahko. Če so hoteli rediti kravo, je bilo treba nabirati krmo po planinskih jasad in jo nositi domov v košu tudi do 2 uri daleč. Zato ni čudno, da sta se v začetku leta 1947 odločila za preselitev na naše območje. Z družino sta prišla na ptujsko območje 11. aprila 1947 in se zaposlila v vinarstvu. Tu sta ostala do leta 1952, ko je iz zadruge nastalo državno posestvo. Takrat se je Alojz zaposlil v svojem prvot-

nem poklicu kot zidar pri Gradnikovi brigadi, kjer je bil ranjen, leta 1962 dočkal zasluženo upokožitev. Žena pa zaradi slabega zdravja ni nadaljevala z zaposlitvijo, temveč je pridno delala doma. Oba sta pridno delala tudi po upokožitvi in si zgradila dom

Poleg dela na delovnem mestu in doma sta bila oba dolga leta po osvoboditvi delavna tudi na družbenem in političnem področju.

Čestitkam in dobrim željam ob bisernih poroki se pridružuje tudi uredništvo Tednika!

FF

Biseroporočenca Rijavec

35 LET PTUJSKEGA LESA

93-članski kolektiv delovne organizacije za oskrbo z lesom, kurivom in gradbenim materialom LES iz Ptuja je konec minulega tedna slavil 35-letnico svojega trgoveškega poslanstva. Od prvotnega podjetja okrajne zruže zveze Ptuj je LES zrasel v solidno trgovsko organizacijo, ki je svojo prodajno in predstavniško mrežo iz Ptuja razširila še v Kidričevo, Ljutomer, Logarovoce, v Cestico, še dalje v Pitomačo in celo v Novi Sad.

Razvojnata pot tega pomlajene kolektiva je bila zelo razgibana, polna sprememb, pripojitev, odcepitev, pa tudi zgrešenih in nezgrešenih investicij. Glavno prelomnico so si začetli pred dvema letoma, natančno 28. oktobra 1986, ko so se odločili za samostojno pot izven LJK Savinja; zato so sklenili, da bo odslej ta datum vsako leto pomenil dan ptujskega Lesa.

Ko je na osrednji slovesnosti v novi prodajalni v Logarovcih pri Ljutomeru sedanjí direktor Vilko Pešec ocenjeval delovne in raz-

Samostojno do večjih uspehov

vojne uspehe, je v glavnem govoril v superlativih. Povsem upravičeno, saj so recimo v devetih mesecih letošnjega leta s povečano prodajo skoraj dohiteli inflacijo in ustvarili za 18,2 milijarde realizacije. Pri poslovanju so bili iz-

jemno racionalni in varčni, še posebej pa so veseli, da sedaj poslujejo dobro tudi vse poslovalnice izven naše republike. Fizični obseg proizvodnje so kljub splošnim družbenim težavam torej precej povečali, žal pa ugot-

vljajo, da so predvsem v letošnjem letu prodali manj premoga kot doslej. V Lesu dajo precej na svojega delavca, zato so predvsem v zadnjem času vložili napore za višji delovni in življenjski standard zaposlenih. Tako so vse prodajalne opremili z viličarji, precej pa so jih preuredili ali renovirali.

Vsi omenjeni uspehi so zato uvrstili ptujski LES na spisek najuspešnejših delovnih organizacij v republiko v tej trgovski branži.

In ker se zavedajo, da so za to zaslužni vsi delavci, so sedem najzaslužnejšim med njimi izročili posebna jubilejna priznanja. Prejeli so jih: Marjan Kovačič, Nikola Jelovac, Robert Kostevc, Silva Cajnko, Janez Bezjak, Jože Herga ter poslovni svetovalec Boris Lepšina.

Na slovesnosti so izročili tudi prehodno zastavico za najuspešnejšo prodajalno kolektivno prodajalno Gramat na Rogozniški cesti v Ptuj. Ob koncu pa so izročili še jubilejne nagrade za 10-, 20- in 30-letno zvestobo Lesu.

M. Ozmeč

Delavci ptujskega Lesa, zbrani iz sedmih prodajaln in predstavništev, pred svojo novo prodajalno v Logarovcih pri Ljutomeru. (Foto: M. Ozmeč)

HRANILNO-KREDITNA SLUŽBA NEKOČ IN DANES

Razvoj kmetijstva je zastal

Za nami je svetovni dan varčevanja, ki je vsaj v naših razmerah izgubljen prvoten namen. Če smo pred leti še govorili o pomembnosti varčevanja z denarjem, lahko danes največ prihranimo tako, da denar čimprej zapravimo in kupimo, kar potrebujemo ali pa tudi tisto, česar danes še ne potrebujemo — po stari ceni. Tako ravnajo tudi kmetje, ki si denar svoje hranilno-kreditne službe sposodijo le še za kratek čas in zato, da kupijo traktor ali kak drug kmetijski stroj po stari ceni. Za prenovo kmetij kreditov že nekaj časa ne zahtevajo več, saj bi to bilo ob sedanjih obrestnih politiki podobno samomorilskemu dejanju!

Sedanja hranilno-kreditna služba ima že več kot stoletno zgodovino, začetke pa v majhnih hranilnicah. Danes je v Sloveniji 58 hranilno-kreditnih služb pri vseh kmetijskih in gozdarskih združenjih. S 330 blagajniškimi mesti gre za najbolj razširjeno bančno organizacijo. Dvesto tisoč varčevalcev ima v tej banki okoli 50 milijard (novih) dinarjev vlog. Poleg dvigov na omenjenih blagajniških mestih lahko varčevalci, ki so v glavnem kmetje in zaposleni v združenjih, dvignejo denar tudi pri okencih ljubljanske banke.

Hranilno-kreditna služba je imela že vesekoli pomembno mesto pri razvoju kmetijstva, pravi razvoj pa je s svojo kreditno politiko dosegla v letih

1971—1986. To je bilo 15 svetlih let za naše kmetijstvo, ko je v tem času prešlo z volovske in konjske vprege na traktor.

Samo nekaj podatkov: z deležem hranilno-kreditne službe je bilo v tem času obnovljenih 238 tisoč stojišč v živinoreji. Zgrajenih je bilo 19 tisoč silosov, 11 tisoč jam za gnojeko, 874 zbiralnic mleka, 81 tisoč stojišč v prasičereji in tri milijone v perutninarstvu. Obnovljenih je bilo 1.100 hektarov sadovnjakov, 5 tisoč hektarov vinogradov in 214 hektarov hmeljišč. Kreditirali so tudi nabavo 35 tisoč traktorjev in 64 tisoč drugih kmetijskih strojev. Temu je sledila tudi velika kmetijska proizvodnja. Največji skok je bil dosežen pri prireji mleka, pitanju bikov, v prasičereji in perutninarstvu, sadjarstvu in vinogradništvu.

Tudi hranilno-kreditna služba je sedaj pred prelomnico. Obstajata dve možnosti: da v glavnem zapletenih raz-

merah preneha obstajati ali da se v obljubljenih novih gospodarskih razmerah spremeni v sodoben bančni servis, ki bo svojim varčevalcem nudil vse tisto, kar nudijo poslovne banke.

Kot pravi direktor Zveze hranilno-kreditnih služb Slovenije Mihael Demšar, bodo storili vse za čim večjo koncentracijo sedaj razdrobljenih sredstev kmetijstva in jih poskušali znova usmeriti v razvoj kmetijstva, seveda z ugodnimi in normalnimi obrestmi. Ni nujno, da nadaljujejo delo v sedanjih obliki hranilno-kreditnih služb, saj bodo morda tudi tu potrebne spremembe; morda bo ustanovljena kmetijska banka. Sicer pa gre tu za strokovna organizacijska vprašanja, v interesu družbe je hitrejši in ponovni razvoj kmetijstva. Tega bo mogoče nadaljevati z ugodnimi krediti, pri tem pa že ni več toliko pomembno, kako se banka, ki te kredite nudi, imenuje.

JB

Kmalu asfalt do Radgone

Dve ali tri desetletja nazaj segajo razgovori in prepričevanja o nujnosti asfaltne povezave ptujske občine s sosednjo radgonsko prek Slovenskih gor. Prihajalo je celo do vročih političnih prerekanj, a žal se do letošnjega leta zadeva ni bistveno premaknila naprej.

Te dni pa delavci ptujskega tozda za vzdrževanje in varstvo cest skupaj s kolegi iz tozda v Murski Soboti uspešno dokončujejo zadnje 4 kilometre asfaltirane ceste, ki bo končno povezala obe občini. Gre za odsek Juršinci—Gomila—Žihlava; trenutno potekajo dela na Grabšinskem bregu. —OM

Med polaganjem asfaltne prevleke na Grabšinskem bregu.

(Foto: M. Ozmeč)

osebna kronika

Rodile so:

Darinka Rodošek, Žetale 52 — Ota; Marija Roškar, Senesči 19 — Martino; Hilda Zeleznik, Kočice 67/a — dečka; Slavica Žnidarič, Tibolci 21/a — deklico; Ida Štravs, Dobrina 60 — dečka; Marija Ljubec, Galuškak 3, Videm ob Ščavnici — Melito; Darja Bedrač, Hajdoše 67 — dečka; Dragica Furek, Skorba 18 — Klavdijo; Rolanda Fornezi, Ul. 25. maja 4 — Bredo; Milena Prosenjak, Gorišnica 25 — dečka; Milena Rajh, Mihalovci 12 — dečka; Milena Širec, Medvedce 3/a — Andrejo; Marjana Zavec, Turniška 26 — Tomaža; Branka Sok, Ormož, Ptujka 12 — Tanjo; Marija Pulko, Lovrenc na Dr. polju 50 — Marka; Irena Kolednik, Dolane 4 — dečka; Ana Skrbineš, Sp. Jablane 34 — deklico; Marica Habjanič, Zg. Pristava 50 — Tamaro; Stanka Majcenovič, Hrastovec 26/b — deklico.

Poroke:

Janez Krajnc, Mestni Vrh 1, in Stefanija Šori, Levanjci 33; Janez Maltar, Arbatjerjeva 9, in Suzana Vidovič, Arbatjerjeva 9.

Umrli so:

Angela Predikaka, Podložje 29, roj. 1931, umrla 24. oktobra 1988; Jožef Krajnc, Gruškovec 8, roj. 1924, umrl 25. oktobra 1988; Alojz Kostanjevec, Nova vas pri Mark., roj. 1921, umrl 21. oktobra 1988; Bogomil Dešnik, Kvedrova 1, roj. 1929, umrl 22. oktobra 1988; Anton Belšak, Bukovci 29, roj. 1921, umrl 25. oktobra 1988; Marija Holc, Senčak 17, roj. 1916, umrla 26. oktobra 1988; Marija Kaisersberger, Potrčeva 22, roj. 1931, umrla 26. ok-

tobra 1988; Janez Smolinger, Se-la 17, roj. 1913, umrl 26. oktobra 1988; Franc Zorjan, Hum 84, roj. 1929, umrl 27. oktobra 1988; Janez Kuhar, Podvinci 138, roj. 1911, umrl 26. oktobra 1988; Stefanija Cvelbar, Dom upok. Ptuj, roj. 1903, umrla 28. oktobra 1988; Alojzij Tomažič, Veličane 29, roj. 1906, umrl 28. oktobra 1988; Alenka Juršič, Kvedrova 2, roj. 1972, umrla 29. oktobra 1988; Julijana Simonič, Pobrežje 78, roj. 1936, umrla 29. okt. 1988.

TEDNIK

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK, 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštini predal 99. Ure-ja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo: direktor in glavni urednik Franc Lačen, odgovorni urednik Ludvik Kotar, tehnični urednik Štefan Pušnik, novinarji Jože Bračič, Ivo Ciani, Majda Goznic, Dar-ja Lukman, Martin Ozmeč, Marjan Šneberger in Nataša Vodušek ter novinar-lektor Jože Šmigoc. Uredništvo in uprava: Radio-Tednik, telefon: (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 40.000 dinarjev, za tujino 60.000 dinarjev. Ziro račun pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer, Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev in prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se temeljni davek ne plačuje.

Žalne slovesnosti v Ormožu

Tudi v ormoški občini so ob dnevu mrtvih pripravili več slovesnosti. Pričeli so jih 28. oktobra, končali pa prvega novembra. Žalne slovesnosti so bile ob vseh pomnikih, in to v osmih krajevnih skupnostih. Programe so pripravili: borčevska organizacija, Socialistična zveza, mladi in šole.

MG

Lutkovno gledališče Papilu v Ptuj

Minuli petek je v Ptuj gostovalo lutkovno gledališče Papilu iz Kopra. Predstavljal ga tudi v tujini uveljavljena lutkarja Majda in Brane Solce. V ptujskem gledališču sta imela pet predstav. Za otroke iz vrtca sta zaigrala Najdihojco in Zrealce, za solarje osnovnih šol pa Potep. Otroci so ju sprejeli z navdušenjem in gotovo tudi z mislijo, kako lepo bi bilo, če bi si vsaj enkrat mesečno lahko ogledali kakšno lutkovno predstav.

NaV

Ptujčani predali pokal Ormožanom

Pri Miklavžu pri Ormožu je bilo v soboto tradicionalno regijsko tekmovalstvo rezervnih starešin podravskih občin. Tekmovanje, ki se ga je udeležilo 11 ekip občinskih konferenc ZRVS, je obsegalo teoretični preskus znanja iz zasnove SLO in DS, taktike oboroženega boja na časovno zasledenem ozemlju, tradicij NOB, topografije in taktično-orientacijski pohod s kar 11 delovnimi točkami. Na pohodu, ki je bil dolg 10 kilometrov, so člani ekip delali s topografskimi kartami in busolami, metali ročno bombo, streljali s polavtomatsko puško, se ukvarjali s pehotnim orožjem, reševali taktično nalogo v vlogi poveljnika enote TO pri preboju iz obkrožitve, se preskusili v znanju in spretnosti v prvi medicinski pomoči in protipožarni zaščiti ter prehodu prek minskega polja.

Domačini so, kot se reče, »izkoristili prednost domačega terena« in zmagali s 1031,5 točke pred OK ZRVS Slovenska Bistrica (941) in OK ZRVS Ptuj (933 točk). Lanski zmagovalci, člani ekipe ZRVS iz Ptuja, so prehodni pokal tako predali tokratnim domačinom, za katere so nastopili Metod Belšak, Ivo Orešnik, Boštjan Špacapan, Danilo Ivanušič in Milan Lukman. Slovesnost so ob zaključku popestrili člani MPZ KUD Miklavž, za prijetno vzdušje pa poskrbeli domači rezervni starešine.

MiF